

การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้
เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
สิงหาคม 2558

การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้
เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

สิงหาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้
เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
สิงหาคม 2558

นัทฐิพัฐ ชันติธรรมากร. (2557). การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้
ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ รม.ม. (นโยบายสาธารณะ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
อาจารย์ มาโนชญ์ อารีย์.

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการ
ดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่ง ไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษา
ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้

การวิจัยพบว่า โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ ามีวัตถุประสงค์นโยบายที่ชัดเจนคือการแก้ไข
ปัญหาหมอกควันภายในเทศบาลเมืองแม่เหิยะ การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างถูกต้อง งบประมาณมี
ความเหมาะสม แต่ยังมีปัญหาด้านความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ที่ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ใน
ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรงทางโครงการมีการประชุมพูดคุยกับทุกหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องและแจ้งผลการดำเนินงานให้ทราบทุกๆ6เดือน ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ
ทุกหน่วยงานมีหน้าที่การดำเนินงานของตนเองและสามารถดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพ
เพื่อที่จะเป็นประ โยชน์ต่อสังคมอย่างสูงสุดในการแก้ไขปัญหามอกควันภายในชุมชนและยังสร้าง
รายได้ให้กับชุมชนแต่ด้านการเมืองส่งผลกระทบในการเปลี่ยนขั้วรัฐบาลทำให้การสนับสนุนต่อ
โครงการน้อยลงไปด้วย สุดท้ายผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการและเข้าใจในวัตถุประสงค์
อย่างแท้จริงทำให้ โครงการผลออกมาประสบความสำเร็จนำไปสู่การจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ภายใน
ชุมชนเมืองแม่เหิยะ

THE BRANCHES BANKIMPREMENTATION OF MAE HIA DISTRICT
CHIANGMAI PROVINCE, THAILAND

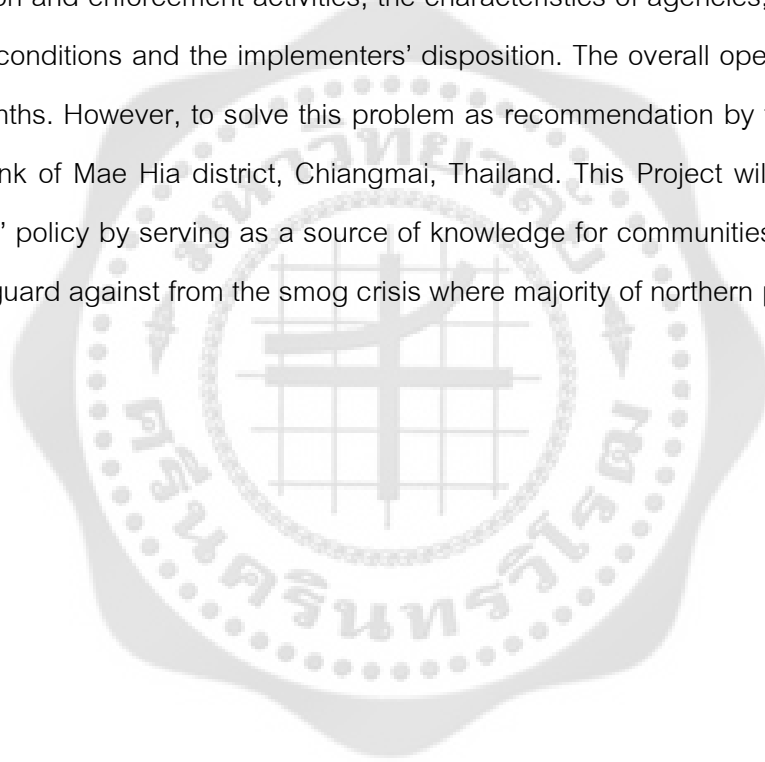
Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for The
Master of Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University

August 2015

Nutpiwat Kantitarangkul. (2015). **The Branches Bank Implementation of Mae Hia District Chiangmai Province, Thailand**. Master's Project, M.P.A. (Public Policy). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Manoch Aree.

The aims of this research were to examine factors evaluation affecting of the Branches Bank of Mae Hia District which located in Chiangmai province, Thailand.

The summarize of this research represent the purpose of smog problem solving with in Mae Hia municipality, policy standards and objectives, policy resources, inter-organizational communication and enforcement activities, the characteristics of agencies, economic, social and political conditions and the implementers' disposition. The overall operation explanation every six months. However, to solve this problem as recommendation by the researcher for Branches Bank of Mae Hia district, Chiangmai, Thailand. This Project will complement the Governments' policy by serving as a source of knowledge for communities, institutes or any relevanceto guard against from the smog crisis where majority of northern part of Thailand.

สารนิพนธ์

เรื่อง

การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้
เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

ของ

นัทฐิพัฐ ชันติธรางกูร

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. มาโนชญ์ อารีย์)

(อาจารย์ ดร. นิติ มณีกาญจน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. มาโนชญ์ อารีย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ปรีชญาณ์ นักฟ่อน)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จได้เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากท่าน อาจารย์ มาโนชญ์ อารีย์ ซึ่งเป็นที่ปรึกษา ที่ได้ตรวจสอบให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย และผลักดันให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์แก่ผู้วิจัยตลอดภาคเรียน ซึ่งสามารถนำแนวคิดและองค์ความรู้เหล่านี้ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการวิจัยในเป็นอย่างมาก นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร พนักงานปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ และคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ้งไม่ ไบไม้เพื่อชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนสมาชิกในโครงการ ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่อนุเคราะห์ให้ความสะดวกในการให้ข้อมูลในการวิจัย และแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา และมารดาซึ่งเป็นส่วนสำคัญของผู้วิจัยที่ได้ส่งเสริม และสนับสนุน ตลอดจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้

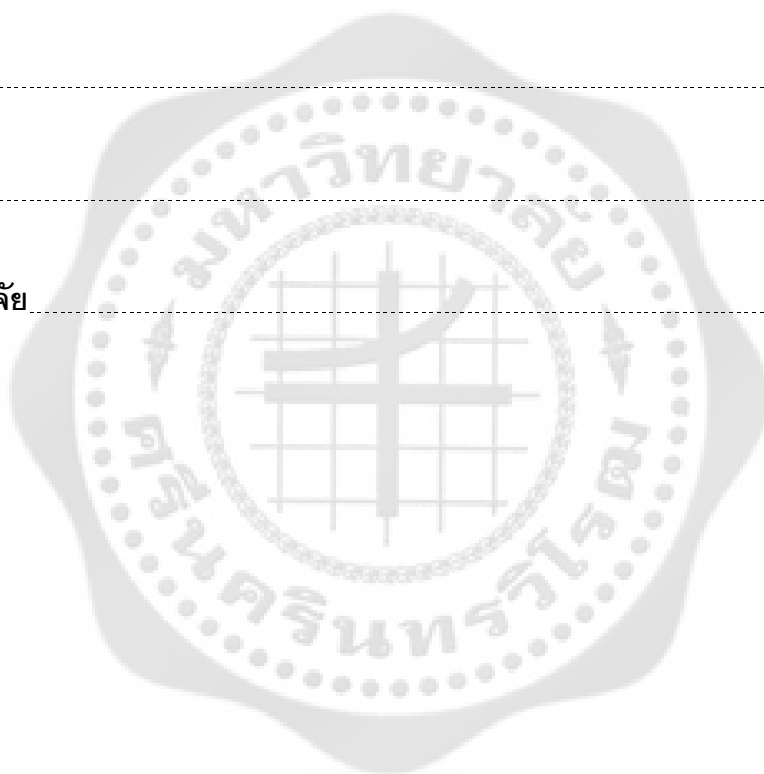
นพฐ์พิวิฐ์ ชันติธรากร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	11
ยุทธศาสตร์นโยบายและมาตรการการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมอกควัน.....	19
โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่.....	20
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการ.....	32
แบบสอบถามสมาชิกประจำโครงการฯ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปผลการวิเคราะห์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	46
การอภิปรายผลการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	56
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	62
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	70

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบการรายงานเฝ้าระวังเพื่อประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ จากปัญหาหมอกควัน.....	3
2 อัตราแลกเปลี่ยนสำหรับสมาชิกธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ.....	23
3 จำนวนและร้อยละข้อมูลสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ ตามข้อมูลทั่วไป.....	40
4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม.....	41
5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบายแยกแยะด้าน.....	41
6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร แยกแยะด้าน.....	42
7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรงแยกแยะด้าน.....	43
8 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับ ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติแยกแยะด้าน.....	44
9 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองแยกแยะด้าน.....	44
10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิงไม้ไผ่แม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแยกแยะด้าน.....	45

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเด็นสิ่งแวดล้อมกลายเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญซึ่งทั่วโลกให้ความสนใจ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและผลกระทบทางมลภาวะ โดยส่วนใหญ่ล้วนมีสาเหตุมาจากมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นจากการเปลี่ยนแปลง สภาพสังคมจากสังคมชนบท มาสู่สังคมเมือง การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การตัดไม้ทำลายป่า การปล่อยสารเคมี ควันเสีย ตลอดจนน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมออกสู่สิ่งแวดล้อม วิธีเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อธรรมชาติและก่อให้เกิดมลภาวะอันเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาต่างๆ อาทิ การเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก การเปลี่ยนแปลงระดับอุณหภูมิที่สูงขึ้นในสภาพภูมิอากาศมีผลต่อสภาวะโลกร้อน ผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนการสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์จากธรรมชาติ ปัญหาเหล่านี้ล้วนทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน

ปัญหามหอกควันไฟจากการเผาไหม้ ได้เป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญของประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือของประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาดังกล่าวในช่วงฤดูแล้งเป็นประจำทุกปี อีกทั้งปัญหานี้ยังเป็นปัญหาระดับภูมิภาคของอาเซียนด้วยเช่นกัน กล่าวคือ หมอกควันจากการเผาไหม้ (ด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น การเผาป่า , เผาทุ่ง ฯลฯ) จากประเทศหนึ่งข้ามไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือสู่อีกหลายๆ ประเทศในแถบภูมิภาคนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็น อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย พม่า ที่ล้วนประสบปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดนและเป็นการยากต่อการรับมือ จนกระทั่งอาเซียนต้องถือเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญของการหารือในเวทีต่างๆ เพื่อร่วมมือป้องกันในหลายๆ โอกาส ดังเช่นปรากฏการณ์หมอกควันข้ามแดนจากอินโดนีเซียไปยังประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 46 ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน ถึง 2 กรกฎาคม พ.ศ.2556 และ 15th TWG&MSC¹ ที่ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ.2556 (ศุทธิณี. 2556)

¹ TWG&MSC คือ การประชุมวาระเร่งด่วนและมีมติให้จัดตั้งคณะทำงาน (Technical Working Group on trans boundary Haze Pollution: TWG) ขึ้น โดยมีประเทศสมาชิกเข้าร่วม 5 ประเทศ (Sub-regional Ministerial Steering Committee on Trans boundary Haze Pollution: MSC) เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นเวทีให้ประเทศต่างๆ ได้หารือประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนร่วมกัน โดยอาศัยกลไกความร่วมมือภายใต้ข้อตกลงอาเซียน

โดยเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยซึ่งนำเข้าประมุขนั้นมี 3 ประการด้วยกัน ประการแรก ประเทศที่อยู่เหนือเส้นศูนย์สูตรขึ้นไปได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันมาก ว่าประเทศบริเวณแถบเส้นศูนย์สูตร ดังแสดงจากปริมาณจุดความร้อนและระยะเวลา ที่มีค่าฝุ่นละอองในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพสาเหตุอันเนื่องมาจากในปีนั้นมีฝนตกในปริมาณที่น้อยกว่าทุกปี จึงมีความแห้งแล้งเพิ่มขึ้นจึงก่อให้เกิดไฟป่า และการกระจายตัวของหมอกควันเร็วกว่าทุกปีที่ผ่านมา ประการที่สอง การได้รับผลกระทบหมอกควันของภาคเหนือในประเทศไทย อันเนื่องมาจากทิศทางของกระแสลมจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศ พม่า ซึ่งได้นำหมอกควันมาปกคลุมในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยและปัญหาไฟป่าที่ปกคลุมในบริเวณพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย เพราะมาจากไฟไหม้ป่าและการขยายอาณาเขตพื้นที่เพาะปลูกในเกาะสุมาตราและกาลิมันตัน ประเทศอินโดนีเซีย ประการที่สาม การแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุดเกี่ยวกับหมอกควันไฟในประเทศไทย เช่น นำรถดับเพลิงไปพ่นน้ำเพื่อลดการกระจายตัวของฝุ่นละออง และการห้ามเผา 100 วันอันตราย ซึ่งต้องหารือปัญหาดังกล่าว เพื่อกระตุ้นปัญหาหมอกควันข้ามประเทศโดยที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบ

ในเขตพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันมิใช่แค่ผลกระทบทางด้านคมนาคม การท่องเที่ยว แต่ยังส่งผลแก่ปัญหาด้านสุขภาพดังตารางอ้างอิงต่อไปนี้

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความครอบคลุมสะสมของการรายงานการเฝ้าระวังเพื่อประเมินผลกระทบ
ด้านสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ประจำปีสัปดาห์ที่ 8/2557
(ระหว่างวันที่ 23 ก.พ.-1 มี.ค.2557) เปรียบเทียบกับปี 2556 ย้อนหลัง 4 สัปดาห์

จังหวัด	จำนวน รพ. ทั้งหมด										
		สัปดาห์ที่ 4		สัปดาห์ที่ 5		สัปดาห์ที่ 6		สัปดาห์ที่ 7		สัปดาห์ที่ 8	
		2556	2557	2556	2557	2556	2557	2556	2557	2556	2557
เชียงใหม่	18	94.12	72.22	94.12	77.78	82.35	72.22	82.35	72.22	76.47	77.78
เชียงใหม่	24	-	87.50	-	87.50	-	87.50	33.33	87.50	58.33	66.67
น่าน	15	92.86	86.67	100	80.00	100	66.67	100	66.67	71.43	93.33
พะเยา	7	100	100	100	100	100	100	100	100	87.50	100
แพร่	8	100	75.00	100	87.50	100	75.00	100	75.00	75.00	62.50
แม่ฮ่องสอน	7	100	85.71	100	85.71	100	100	100	42.86	57.14	71.43
ลำปาง	13	100	100	100	100	100	100	100	100	92.31	100
ลำพูน	8	100	100	100	87.50	100	100	100	100	100	100
รวม	100	86.00	87.00	87.00	87.00	72.73	85.00	80.81	81.00	74.75	82.00

หมายเหตุ ความครอบคลุมของการรายงาน ได้แก่ จำนวนโรงพยาบาลที่รายงานในสัปดาห์นั้นหารด้วย
จำนวนโรงพยาบาลทั้งหมดในจังหวัดคูณ 100

ที่มา: ของข้อมูลรพศ.²/รพท.³/รพช.⁴ ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ข้อมูล ณ วันที่ 30
มีนาคม 2557

จากตาราง 1 ในสัปดาห์ที่ 8/2557 แสดงรายงานการเฝ้าระวัง เพื่อประเมินผล กระทบด้าน
สุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนพบว่า ปัญหาทางด้านสุขภาพในเขต
ภาคเหนือตอนบนของไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยแยกกลุ่มปัญหาด้านสุขภาพออกเป็น
4 กลุ่มโรคจำนวนทั้งสิ้น 57,816 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 1,202.79ต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจาก
สัปดาห์ก่อน

²โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) คือ โรงพยาบาลในระดับจังหวัด มีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ 500เตียงขึ้นไป มีแพทย์เฉพาะ
ทางต่าง ๆ ครอบคลุมโรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) หมายถึง โรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดหรืออำเภอขนาดใหญ่ มีขนาดและจำนวน
เตียงตั้งแต่ 200 – 500 เตียงโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) หมายถึง โรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในระดับอำเภอ มีขนาดและจำนวนเตียง 60 เตียง

กลุ่มโรคที่มีรายงานสูงสุด ได้แก่ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด อัตราป่วย 627.84 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิด อัตราป่วย 499.27 ต่อประชากรแสนคน จากนั้นก็เป็นโรคตาอักเสบและโรคผิวหนังอักเสบตามลำดับ

ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขเฝ้าระวังติดตาม โดยการจัดเตรียมระบบกลไกและแผนปฏิบัติการดำเนินงาน จัดทำระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่อาจได้รับผลกระทบจากหมอกควันใน 4 กลุ่ม จากกลุ่มโรคสำคัญข้างต้น โดยสรุปสถานการณ์และการดำเนินงานการเฝ้าระวัง จัดประชุมเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพปัญหาหมอกควัน ติดตามสถานการณ์ค่าฝุ่นละออง (PM10) และค่าดัชนีคุณภาพอากาศ(AQI) ในเขตพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน และการแจกจ่ายหน้ากากอนามัยชนิดต่างๆ อาทิ หน้ากากอนามัยใช้แล้วทิ้ง หน้ากาก (N95) หน้ากาก(P1) หน้ากากผ้า ฯลฯ เป็นต้น (รพศ./รพท./รพช. ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน. 2557)

สถานการณ์หมอกควันทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยในแต่ละปีล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เป็นวงกว้าง และยังส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวผู้เดินทางมาเยือนด้วยเช่นกัน ซึ่งจังหวัดที่ประสบกับปัญหาดังกล่าวมากเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ “จังหวัดเชียงใหม่”

จังหวัดเชียงใหม่ จัดว่าเป็นจังหวัดลำดับ ต้นๆ ของประเทศไทย ที่มีขีดความสามารถในการ ทำให้เงินรายได้สะพัดเข้าประเทศจากด้านการท่องเที่ยว ซึ่ง กำลังได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่โดยมี สาเหตุหลักของการเกิดหมอกควันภายในจังหวัดเชียงใหม่ ล้วนเกิดจากการเผาเพื่อปรับหน้าดินของเกษตรกร การเผากลุ่มวัชพืชริมทาง ไฟป่า และฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง ตลอดจนมลพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ ตลอดจนการเผาเศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้จากครัวเรือนภายในชุมชน ประกอบกับจังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ที่ถูกล้อมรอบไปด้วยภูเขาและมีลักษณะภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะ จึงทำให้ฝุ่นละอองที่แขวนลอยในอากาศ ปริมาณมลพิษต่างๆ ถูกกับเก็บไว้และแผ่ปกคลุมไปทั่วภูมิภาคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิกฤติการณ์หมอกควันในแต่ละปีส่งผลกระทบในระยะยาวต่อจังหวัดเชียงใหม่ ส่งผลโดยตรงต่อภาคธุรกิจโรงแรม และการท่องเที่ยวทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงกว่า 57,000 คนต่อปีและสูญเสียรายได้กว่า 477 ล้านบาท ต่อปียุทธศาสตร์และงบประมาณที่จะ ใช้พัฒนาด้านอื่นๆ ได้รับผลกระทบไปด้วย เช่นกัน อาทิ งบประมาณสำหรับยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และยุทธศาสตร์การประหยัดพลังงาน นับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาภาพลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ (มณฑล. 2553)

ดังนั้นการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวจากระดับจังหวัดสู่ระดับเทศบาลเมือง ทางจังหวัดได้มีการจัดการประชุมสัมมนาในเรื่องมาตรการ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ภายในภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด อันได้แก่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์ เพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในภูมิภาค โดยนำเสนอให้มีการจัดตั้งนโยบาย ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 24 ตารางกิโลเมตร จำนวน 665 หลังคาเรือนโดยประมาณ และมีประชากรทั้งหมดประมาณ 17,920 คน มีหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่บ้าน และมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ วัดพระธาตุตุ๋นคำ ,อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (พืชสวนโลก) , เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี อีกทั้งยังมีท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ภายในพื้นที่ โดยเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่เคยได้รับรางวัลต่างๆ จากการบริหารงานมาโดยตลอด อาทิ รางวัลแห่งความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชนจากสถาบันพระปกเกล้าฯ ประจำปีพ.ศ.2549 และรางวัลเชิดชูเกียรติเทศบาลที่มีผลการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมดีเด่นประจำปีพ.ศ.2557 จากการทำดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นทุกปีรวมถึงการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง จากเดิมเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นสภาตำบล ต่อมาในปี พ.ศ.2543 จึงได้ยกฐานะให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เหิยะ และได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะอีกครั้งเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2550 ให้เป็นเทศบาลตำบลแม่เหิยะและมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล จนกระทั่งกระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะให้เป็น “เทศบาลเมืองแม่เหิยะ”โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2554 เพื่อรองรับในการบริการให้ประชาชนอย่างเต็มที่และเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องให้เป็นองค์กรมืออาชีพ ให้ประชาชนมีความสุข ตามยุทธศาสตร์ที่ว่า “ประชามีสุขถ้วนหน้า พัฒนาอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ” (เทศบาลเมืองแม่เหิยะ)

อย่างไรก็ตามเทศบาลเมืองแม่เหิยะได้เผชิญกับปัญหาหมอกควันเรื้อรังและยากต่อการแก้ปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการเผาเศษกิ่งไม้ ใบไม้ อันเป็นกิจวัตรประจำวันที่ประชาชนภายในพื้นที่ได้กระทำสืบเนื่องกันมาอย่างช้านาน ส่งผลให้ในปัจจุบันจำนวนขยะภายในเทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีจำนวนขยะจำพวกขยะทั่วไป 24 ตันต่อวัน ขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ 3-5 ตันต่อวัน การเผาไหม้จึงเป็นวิธีการเบื้องต้นของประชาชนภายในพื้นที่ในการกำจัดเศษขยะดังกล่าว จนเป็นแหล่งที่มาของปัญหาหมอกควัน ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศ (PM10) ซึ่งมีค่ามาตรฐานควรอยู่ที่ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่ปริมาณที่พบในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่สามารถวัดได้สูงถึง 230ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งล้วนเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน

ภายในพื้นที่เป็นอย่างมากด้วยเหตุนี้หลายหน่วยงานจึงจำเป็นต้องเข้ามา ร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหา ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ตลอดจนระดับท้องถิ่น อาทิ เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้รับนโยบายจากรัฐบาลว่า จะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ เกิดการเผาขยะโดยคนในพื้นที่ จึงมีการออกเทศบัญญัติว่า “เมื่อเผาขยะกิ่งไม้ ใบไม้ จะต้องถูกปรับ 2,000 บาท” ทำให้ประชาชนภายในพื้นที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาจากการเผาไหม้เศษ ขยะกิ่งไม้ ใบไม้มากขึ้น (โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ. 2557)

เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับ ประชาชนภายในชุมชนผู้ตระหนักถึงปัญหา หมอกควันดังกล่าว จึงรวมพลังกันเพื่อแก้ปัญหาหมอกควัน โดยร่วมกันคิดร่วมกันสร้างกิจกรรมต่างๆ จนกระทั่งเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับ “โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัด เชียงใหม่” จนกระทั่งถึงปีพ.ศ.2557 ดร.ธนวัฒน์ ยอดใจ นายกเทศมนตรี เมืองแม่เหิยะและผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำแนวคิดจัดทำปฏิบัติการคิกออฟ (Kick Off) เพื่อรณรงค์แก้ไขปัญหามอกควัน และไฟป่าเพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดเชียงใหม่ ที่กำหนดให้ปัญหามอกควันไฟป่า เป็น “วาระของจังหวัด” ที่ทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการเป็นเจ้าภาพแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยได้เร่ง รณรงค์ให้ ประชาชนภายในพื้นที่ ได้รับทราบถึง ปัญหาและสร้างมาตรการ การป้องกัน ตลอดจน การ แก้ไขปัญหามอกควัน โดยได้ขอความร่วมมือในการหยุดเผา ทั้งเศษใบไม้ห ญาแห้ง วัชพืชจากการทำ สวน ทำไร่ ทำนา ฯลฯ โดยทางเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำเอาโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่เพื่อลดปัญหามอกควัน โดยทำการ รับเศษกิ่งไม้ใบไม้ จากครัวเรือนมาสู่กระบวนการย่อยสลายแล้ว จึงนำไปผ่านขั้นตอนกระบวนการต่างๆ จน กลายเป็นปุ๋ย อินทรีย์ ซึ่งสามารถ ช่วยลดปริมาณขยะจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ ตลอดจน แก้ไขปัญหาการเผา ไม้เศษขยะ จำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ของชาวบ้านได้เป็นอย่างดี (แม่เหิยะ Kick Off รณรงค์ลดพิษหมอกควัน. 2557)

โครงการ ธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้เล็งเห็นถึง ผลสำเร็จจากการแก้ไขปัญห ามอกควันอย่างยั่งยืนนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี พร้อมคณะได้เดินทางมาปฏิบัติราชการมอบนโยบายและติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนา เมืองของจังหวัดเชียงใหม่เพื่อแก้ไขปัญหามอกควันของจังหวัด โดยแะชมธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ เพื่อ ชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้ โครงการลดปัญหามอกควันของเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จึงได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นอย่างดีมาโดยตลอดด้วยการสนับสนุนเงินทุน งบประมาณกว่า 9 แสนบาท เพื่อนำมาบริหารจัดการ โครงการแก้ไขปัญหามอกควันดังกล่าว จนทำให้โครงการ ธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ได้เป็นเทศบาลเมืองต้นแบบ และ มีการ ขยายเครือข่ายเพื่อทำการถ่ายทอดความรู้ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ ไทย ทั้งเข้ามาศึกษาดูงาน และออกรายการโทรทัศน์โดยตัวแทนชาวบ้านจากเทศบาลเมืองแม่เหิยะได้

ลงสนามแข่งขันรายการร้อยมือสร้างเมืองทางช่องโมเดิร์นไนน์ทีวี เพื่อนำเสนอแนวคิดและผลสำเร็จในการป้องกัน แก้ไขปัญหาหมอกควัน ผลผลิตจากเศษกิ่งไม้ ใบไม้ ที่เหลือทิ้งแล้วไม่ถูกนำไปเผา นำมาซึ่งปุ๋ยชั้นดี น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ เพื่อใช้ ในการเกษตรของชุมชน เหลือจากนั้น ยังแบ่งขายเพื่อนำเงินเข้ากองทุนชุมชน และเก็บไว้สร้างประโยชน์ให้ชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วยโดยสามารถสร้างคะแนนมาเป็นอันดับสามของกลุ่มผู้แข่งขัน จนเป็นชุมชนตัวอย่างในการพัฒนาชุมชนของชาวเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ (โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ. 2557)ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและประเมินถึงการ ดำเนินงานภายใต้ โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการ ธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ ธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้เป็น การศึกษา ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ในด้าน วัตถุประสงค์ นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคม และการเมือง ทศนคติของผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งความคิดเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคในด้านดังที่กล่าวมานี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักโดยเป็นผู้ริเริ่มโครงการ ซึ่งได้แก่

- ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง บุคลากรในระดับผู้บริหาร
- ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงบุคลากรในระดับผู้ปฏิบัติงาน
- คณะกรรมการโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการสุ่มเลือกคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้

- สมาชิกโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ฯ ใช้วิธีการสู่ประชาชนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ในชุมชนบ้านอุโบสถและชุมชนบ้านป่าจี้

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเวลาโดยประมาณ 2 เดือนมีนาคม 2558 - เมษายน 2558 โดยศึกษาการดำเนินงานของโครงการตั้งแต่ปี 2557-ปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัญหาหมอกควัน** หมายถึง สภาพอากาศภายในพื้นที่ที่มีการปกคลุมด้วยฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร (ไมครอน) (Particulate Matter 10: PM10) ซึ่งเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนดไม่เกิน 120 ไมครอน สืบเนื่องจากหลายปัจจัย อาทิ เผาขยะจำพวกกิ้งไม้ ใบไม้ตามครัวเรือน เผาป่า เผาไร่ ควันเสียรถยนต์ โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

2. **การนำนโยบายไปปฏิบัติ** หมายถึง การนำนโยบายของรัฐที่ว่า จะทำอะไรไม่ให้เกิดมลพิษจากการเผาขยะโดยคน ทางเทศบาลเมืองแม่เหิยะ นำมา ปรับเป็น โครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ ให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเทศบาล คณะกรรมการโครงการ และประชาชนไปปฏิบัติเพื่อบรรลุผลตามนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันได้

3. **การป้องกันและการแก้ไขปัญหาหมอกควัน** หมายถึง เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ออกข้อบัญญัติประชาชนเผาขยะกิ้งไม้ ใบไม้ปรับ 2000 และขอความร่วมมือประชาชนในชุมชนเมืองแม่เหิยะไม่ให้เผา พร้อมทั้งจัดตั้งโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ขึ้นมาเพื่อรองรับขยะที่ไม่เผาของชุมชน

4. **กระบวนการดำเนินงาน** หมายถึง การดำเนินงานต่างๆภายในโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ เช่น การเก็บขยะกิ้งไม้ ใบไม้ในชุมชน การคัดแยกประเภท การแปรรูปให้เป็นปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ

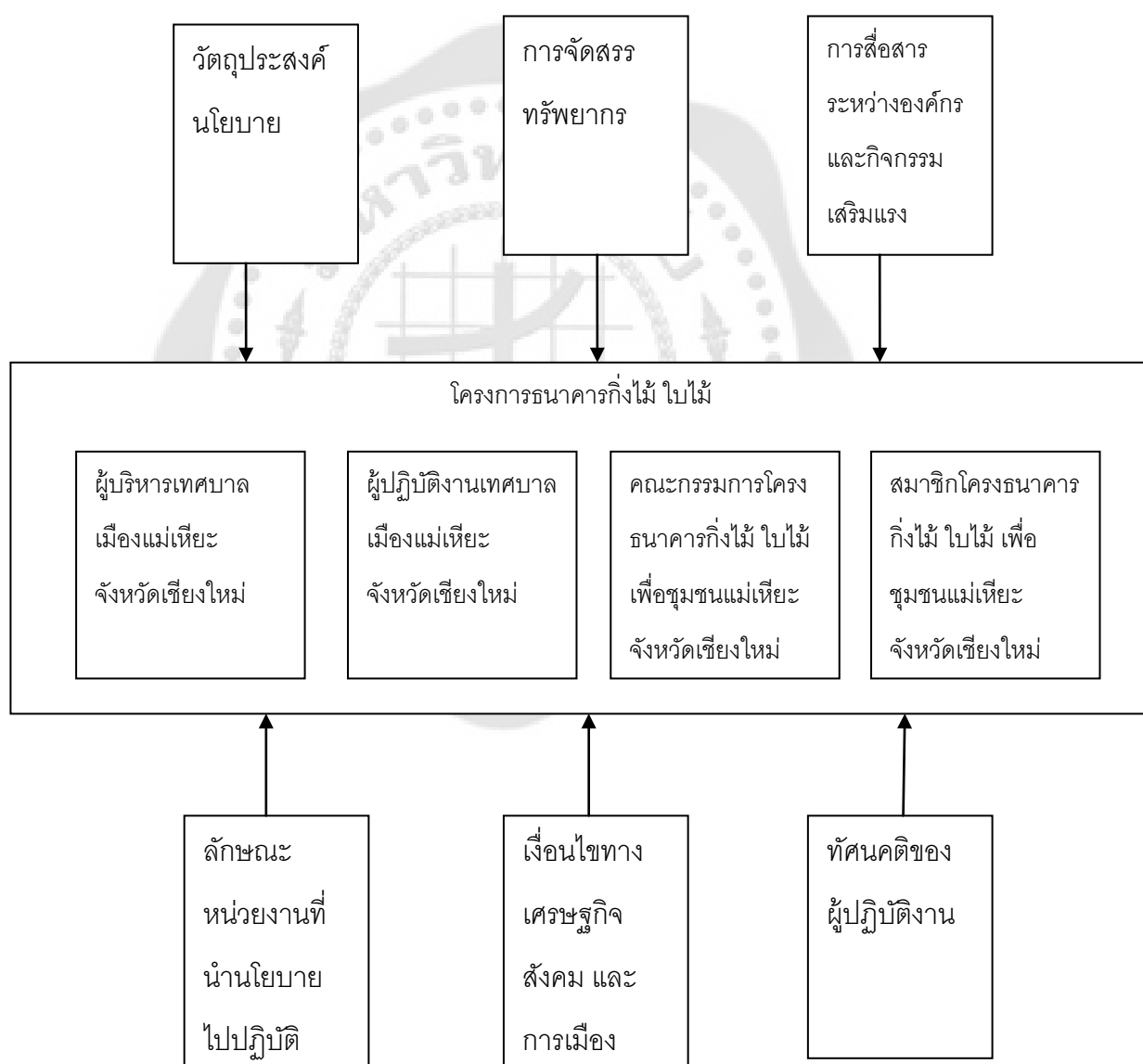
5. **โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ** หมายถึง โครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยการรับเศษขยะจำพวกใบไม้ กิ่งไม้จากภาคครัวเรือนมาแปรรูปให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ ฯลฯ เพื่อขจัดปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึง ความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อ การดำเนินงานตามโครงการ ธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบ ถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทบทวน ผู้วิจัย จึงได้กำหนดกรอบในการศึกษากระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไบโม่ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านวัตถุประสงค์นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคม และการเมือง ทักษะของผู้ปฏิบัติงาน โดยงานวิจัยนี้จะมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไบโม่ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา

บทที่ 2

ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งก่าไม้ ไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยทฤษฎีที่จะนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
3. ยุทธศาสตร์นโยบายและมาตรการการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมอกควัน
4. โครงการธนาคารกิ้งก่าไม้ ไม้ เพื่อลดปัญหาหมอกควัน
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการในการนำไปสู่การปรับปรุง ไม่ใช่เป็นการจับผิด ทำให้การประเมินทรงคุณค่าอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการ (Program Evaluation) อย่างเป็นระบบผลจากการประเมินจะทำให้ผู้บริหารโครงการได้ทราบถึงจุดเด่น (Strength) จุดด้อย (Weakness) ของโครงการ รวมทั้งผลกระทบ (Impact) ที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขโครงการได้ทันทั่วทั้งที่ตลอดจนทราบว่าโครงการสามารถบรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด คุ่มค่าหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ (Decision making) เกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข ปรับให้เข้ากับโครงการอื่น ล้มเลิกโครงการหรือการจัดดำเนินโครงการในแง่มุมต่าง ๆ อย่างทันทั่วทั้งที่ เหมาะสม และถูกต้องวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการประเมินโครงการ ก็เพื่อหาแนวทางเพื่อการตัดสินใจหรือเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูง ตัดสินใจ ในการประเมินค่าสิ่งใดก็ตามเรามักนิยมใช้วิธีการวัด (Measurement) สิ่งที่ได้แสดงได้แล้วทำการตัดสินใจคุณค่าหรือตัดสินใจ (Judgment) ของสิ่งที่ได้แสดงโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2543: 10)

D.Stufflebeam ได้เสนอตัวแบบแนวคิดด้านการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ ได้เรียกชื่อย่อว่า “CIPP Model” อันประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การประเมินผลบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการในภาพกว้าง (Macro Analysis) เป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินผลโดยทั่วไปเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการอันจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ของโครงการที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ฯลฯ

2. การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า เช่น การประเมินด้านอัตรากำลัง งบประมาณวัสดุอุปกรณ์วิธีการจัดการ เวลา ฯลฯ ว่ามีปริมาณเพียงพอหรือไม่การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นจะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรปรับตัวประสพซึ่งปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด งบประมาณและดำเนินการอย่างไร ซึ่งล้วนแตกต่างจากการประเมินสถานะแวดล้อมในแง่ของการประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการกระทำเฉพาะกรณีนั้นๆ และการวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

3. การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับนักประเมินผล รวมถึงการบันทึกสะสมข้อมูลระหว่างการทำงาน ซึ่งสามารถพบว่าการประเมินผลกระบวนการเป็นการค้นหาคำตอบที่ว่าระบบการทำงาน กลไก ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรบุคคลวิธีการติดต่อสื่อสาร ฯลฯ มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่มากน้อยเพียงใด และจะมีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร (ชัยสิทธิ์ 6/33 – 6/34)

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลและแปลความหมายของผลความสำเร็จของโครงการโดยทั่วไปการประเมินผลผลิต เป็นการเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้ (ทั้งปริมาณ คุณภาพต้นทุน และเวลา) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในโครงการ หากผลงานที่ทำได้ สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ แสดงว่าโครงการนั้นประสบผลสำเร็จแต่ถ้า ผลงานที่ทำได้ ต่ำกว่าเกณฑ์ก็แสดงว่าโครงการไม่ ประสบผลสำเร็จ โดยผู้ ประเมินผลจะต้องอธิบายถึงสาเหตุ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยอาจใช้รายงานการประเมินผลสถานะแวดล้อม การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น รวมถึงการประเมินผลกระบวนการประกอบในการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคด้วยเช่นกัน

ดังนั้นการประเมินโครงการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากทำให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และผลกระทบต่อโครงการจากการประเมินผลบริบทหรือสถานะแวดล้อมหรือการประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น อาจรวมไปถึงการประเมินผลกระบวนการและสุดท้ายการประเมินผลผลิต เพื่อหาข้อบกพร่องและสามารถแก้ไขปัญหาค้นคว้าที่จากการประเมินเหล่านี้ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่อหรือล้มเลิกไป

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

Robert T. Nakamura และ Frank Smallwood (1980: 25) ได้เสนอแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยชี้ให้เห็นว่าในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการนโยบาย (Policy Process as a System) องค์ประกอบในแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีความต่อเนื่องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันได้แก่ขั้นตอนการกำหนดเป็นนโยบายขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติและขั้นตอนการประเมินนโยบายภายใต้ขั้นตอนดังกล่าวมีเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติคือความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบายวิธีการที่กำหนดเพื่อปฏิบัติตามนโยบายผู้กำหนดนโยบายไปปฏิบัติประชาชนกลุ่มเป้าหมายนโยบายกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ โครงสร้างและระเบียบของหน่วยงานหรือองค์การ และยังมีวิชาการหลายๆ ท่านได้กล่าวถึง การนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

Pressman and Wildavsky (1973: 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติว่า เป็นการดำเนินการ ทำให้สำเร็จ ทำให้เสร็จสมบูรณ์ โดยตัววัตถุประสงค์ที่ถูกระทำก็คือ นโยบาย แต่ไม่ได้หมายความว่านโยบายทุกนโยบาย มีนโยบายบางเรื่องเท่านั้นที่มีเรื่องการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เราศึกษา นโยบายนั้นจะต้องมีลักษณะเป็นข้อสมมติฐาน อันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขเบื้องต้นจำนวนหนึ่งที่พึงมีกับผลที่คาดว่าจะเกิดตามมา นโยบายประเภทหนึ่งเมื่อเงื่อนไขเบื้องต้นถูกระทำให้เป็นจริงเช่นมี กฎหมายรองรับ มีงบประมาณให้ นโยบายก็จะถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นโครงการ เป็นการกระทำของรัฐบาลแล้วก็จะเกิดผลที่คาดหมายตามมา ระดับของการเกิดผลนี้เราจะเรียกว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติ”

Cheema and Rondinelli (1983: 16) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการนำนโยบายหรือแผนงานไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง แนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยจุดมุ่งหมายสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย

Sabatier and Mazmanian (1980: 538 - 560) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดทำประกาศ กฎหมาย
- 2) ลงมือปฏิบัติตามกฎหมาย
- 3) ปฏิบัติตามนโยบายของกลุ่มเป้าหมาย

4) ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายบทบาทสำคัญของการศึกษานโยบายไปปฏิบัติกล่าวคือ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย อันได้แก่ 1) ข้อความเนื้อหาของนโยบายสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ 2) เนื้อหาสาระของกฎหมายสามารถกำหนดโครงสร้างของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติได้และ 3) ผลกระทบทางการเมือง สามารถรักษาความสมดุลในการสนับสนุน วัตถุประสงค์ของนโยบายดังแผนภูมิภาพ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถแก้ปัญหาได้และสละนโยบาย ปัญหา นโยบายจะมีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน ปัญหา นโยบายบางนโยบายอาจง่ายต่อการแก้ไข ในขณะที่บางนโยบายมีปัญหาลักษณะสลับซับซ้อนมาก ทำให้ยากต่อการแก้ไข ประเด็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2. ลักษณะโครงสร้างการนำนโยบายไปปฏิบัติที่นโยบายกำหนด คือ การระบุข้อความนโยบายในด้านการเลือกใช้รูปแบบของสถาบัน หรือองค์การที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีศักยภาพและเหมาะสมกับลักษณะและประเภทนโยบาย มีกฎหมายรองรับ มีการจัดสรรทรัพยากรและการให้กับองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีการทำความเข้าใจกับข้าราชการผู้ปฏิบัติและกำหนดแนวการควบคุมและปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 มีทฤษฎีองค์การที่เที่ยงตรงรองรับ หมายถึง การที่จะทำให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์ จะต้องอาศัยพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีสองลักษณะ คือ ลักษณะแรกทฤษฎีเชิงเทคนิค และลักษณะที่สองคือทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ทฤษฎีทั้งสองลักษณะที่เลือกมาใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับประเพณีนโยบาย และลักษณะเฉพาะของนโยบาย

2.2 ระดับความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการประเมินแผนงาน ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายป้องกันความสับสนในการปฏิบัติของข้าราชการที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และจะช่วยให้องค์การสามารถจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.3 องค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน เงินเป็นทรัพยากรจำเป็นที่องค์การ จะต้องนำไปใช้เป็นค่าจ้าง ค่าตอบแทน และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อการบริหารแผนงาน เพื่อการควบคุม และการกำกับทำให้เป็นไปตามนโยบาย องค์การจะสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้ ต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและงบประมาณเพียงพอ

2.4 การบูรณาการโครงสร้าง การนำนโยบายไปปฏิบัติภายในและระหว่างองค์การลดหลั่นกันแต่ละระดับ การบูรณาการที่ลดหลั่นกัน (Hierarchical Integration) ภายในโครงสร้างองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะช่วยประสานการปฏิบัติในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน ช่วยประสานการรับรู้ ประสานความเข้าใจการตกลงใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ รวมทั้งแก้ปัญหาาร่วมกัน ความล้มเหลวที่ผ่านมา พบว่าสาเหตุของความล้มเหลวประการหนึ่งคือ การขาดกลไกและวิธีการประสานงานกันตั้งแต่ในระดับชาติระดับภูมิภาค และท้องถิ่นขององค์การที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.5 กำหนดแบบแผนการตัดสินใจ เพื่อการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายไว้ชัดเจน สารของนโยบายควรมีการกำหนดแบบแผน หรือ มีกฎเกณฑ์การตัดสินใจ (decision rules) ไว้ชัดเจน มีการระบุอำนาจตัดสินใจอนุมัติการใช้จ่ายเงิน การวินิจฉัยปัญหา อำนาจกำกับ ดูแลควบคุมการให้รางวัล หรือการลงโทษแก่คณะกรรมการคณะทำงาน หรือบุคคลใดไว้ชัดเจน

2.6 มีการมอบหมายงานแก่หน่วยงาน หรือข้าราชการที่รับผิดชอบ ตามความชำนาญ ความสำคัญของการมอบหมายงานให้หน่วยงานและบุคคลรับผิดชอบ สร้างข้อผูกพันต่อวัตถุประสงค์ของนโยบายเพื่อให้หน่วยงานได้นำข้อกำหนดและมาตรฐานของงานไปใช้ในกระบวนการปฏิบัติ การมอบหมายงานและการมอบหมายความรับผิดชอบจะเป็นการผลักดันให้หน่วยงานและข้าราชการปฏิบัติตามอาณัติของนโยบาย หลักการโดยทั่วไปของการสร้างข้อผูกพันต่อวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.7 การเปิดโอกาส ให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีการตรวจสอบและประเมินกระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบาย

3. ตัวแปรที่มีใช้เนื้อหาสาระของนโยบาย ตัวแปรอื่นที่มีใช้ตัวแปรที่มาจากเนื้อหาสาระของนโยบาย แต่ตัวแปรเหล่านี้ก็มีอิทธิพลต่อผลิตผลขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติต่อกลุ่มเป้าหมายที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบาย และต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย

3.1 เงื่อนไขทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขที่แตกต่างกันมากทางสังคม เศรษฐกิจ ประชาชน จะมีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ปัญหา นโยบายที่ประกาศใช้ รวมทั้งทำให้ยุ่งยากในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนนโยบาย ความแตกต่างกันมากในสภาพสังคม เศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นเงื่อนไขที่ยุ่งยากมากในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ เพราะความรุนแรงของปัญหาแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน การปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของกฎหมาย ซึ่งเป็นเครื่องมือควบคุมการปฏิบัติตามนโยบายมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อสภาพเศรษฐกิจสังคม ของกลุ่มเป้าหมายการประกาศบังคับใช้กฎหมายบางลักษณะจะมีผลกระทบต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจของประชาชน นโยบายบางประเภทจะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ต้องอาศัยเทคโนโลยีมากในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3.2 สื่อสารมวลชน เพื่อพัฒนาความเข้าใจปัญหา นโยบาย สื่อสารมวลชนมีความสำคัญต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ (1) สื่อสารมวลชนเป็นปัจจัยในการพัฒนาการรับรู้และความเข้าใจของสาธารณะ รวมทั้งความเข้าใจของผู้นำทางการเมือง ในหลายระดับ รวมถึงระดับท้องถิ่น สื่อวิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ มีอิทธิพลในการจูงใจให้สาธารณะเห็นคล้อยตามหรือต่อต้าน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อนโยบายที่นำไปปฏิบัติ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อนโยบายที่นำไปปฏิบัติ

3.3 การสนับสนุนสาธารณะโดยทั่วไป สาธารณะชนจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ (1) ความเห็นสาธารณะ จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการนำไปสู่ประเด็นการอภิปรายทางการเมือง ความเห็นสาธารณะจากท้องถิ่นจะมีอิทธิพลต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติในการให้ความสนับสนุนหรือคัดค้านกฎหมายที่ประกาศใช้และการสำรวจความคิดเห็นคือสิ่งที่ฝ่ายบริหารหรือผู้ปกครองประเทศชอบใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อรับรองและผลักดันนโยบายที่กำลังประกาศใช้

3.4 ทัศนคติ ต่อนโยบายของกลุ่มผู้เลือกตั้ง ในประเทศสังคมประชาธิปไตยบทบาทของกลุ่มผู้เลือกตั้งมีความสำคัญต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายสาธารณะบางประเภททำให้ให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะกลุ่มผู้เลือกตั้งอาจจะพยายามเสนอให้มีการตัดหรือลดจำนวนงบประมาณประจำปีที่จะจัดสรรให้หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติหรืออาจเข้าไปแทรกแซงการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติโดยตรง หรืออาจเข้าไปแทรกแซงโดยอ้อม

3.5 การสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ การได้รับความสนับสนุนนโยบายอย่างต่อเนื่องจากผู้มีอำนาจ เพราะผู้มีอำนาจมีบทบาทสำคัญที่จะควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมีอำนาจจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณสนับสนุนโครงการ ในกรณีการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานไปปฏิบัติมักมีผู้มีอำนาจหลายคน ผู้มีอำนาจแต่ละคนอาจมีความต้องการอะไรจากนโยบายที่กำลังปฏิบัติแตกต่างกัน Paul A. Sabatier และ Daniel A. Mazmanian เสนอว่า ควรศึกษาว่าผู้ที่มีอำนาจคนใดเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายสูงสุด และน่าจะมีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณและการเงินแก่นโยบายที่นำไปปฏิบัติในระยะยาวที่สุด กล่าวคือ ใครคือผู้มีอำนาจตามกฎหมายมากที่สุด และมีอำนาจจัดสรรและควบคุมการใช้จ่ายเงินมากที่สุด ก็ควรปฏิบัติตามแนวทางของผู้มีอำนาจ

3.6 ข้อผูกพัน และทักษะของภาวะผู้นำ ของข้าราชการ ที่นำนโยบายไปปฏิบัติทำให้ลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ของนโยบาย และการเลือกแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกิดจากสำนึกของบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติว่า การทำให้วัตถุประสงค์ของนโยบายบรรลุผลมากนักน้อยเพียงใด จะขึ้นอยู่กับทักษะทัศนคติ และความสามารถบุคลากร และความผันแปรของทัศนคติ ทักษะและความสามารถของบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับระดับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร ผลิตผลของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับการใช้ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารจูงใจให้ข้าราชการ หรือบุคลากรในหน่วยงานมองเห็นคุณค่า มีความพึงพอใจต่อนโยบายแล้วร่วมกันปฏิบัติและทุ่มเทความสามารถทุกเวลาเพื่อให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จ

4. ขั้นตอนในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขั้นตอนในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในฐานะที่เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variables) ซึ่งเป็นขั้นตอนในภาพรวมของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการมองที่กระบวนการของผลการปฏิบัติตามนโยบายประกอบด้วย (1) ผลิตผลนโยบาย (Policy Outputs) ของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (2) ผลการปฏิบัติตามนโยบายของกลุ่มเป้าหมาย (3) ผลกระทบแท้จริง (Actual Impacts) จากการนำนโยบายปฏิบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ (4) ผลกระทบที่รับรู้ได้ (Perceived Impacts) จากผลิตผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ (5) การปรับปรุงสาระนโยบาย (Major Revision)

วรเดช จันทรศร (2540: 3-4) ได้กล่าวถึง การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการศึกษาว่าองค์การที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่ แค่นั้น เพียงใดหรืออีกนัยหนึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติจะให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องของความสามารถที่จะผลักดันให้การทำงานของกลไกทั้งหมดสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ และรวมไปถึงขั้นตอนในการนำนโยบายไปปฏิบัติดังนี้

1. ขั้นตอนของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาคแบ่งย่อยออกได้เป็นสองขั้นตอนหลัก ขั้นตอนแรกได้แก่ขั้นตอนของการแปลงนโยบายออกเป็นแนวทางปฏิบัติหรือออกมาในรูปของแผนงานหรือโครงการแล้วแต่กรณี ขั้นตอนที่สองเป็นขั้นตอนในการทำให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นยอมรับแนวทางแผนงานโครงการหรือผลของการแปลงนโยบายนั้นไปปฏิบัติต่อไป

2. ขั้นตอนของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาคแบ่งย่อยออกได้เป็น 3 ขั้นตอนหลัก ขั้นตอนแรกได้แก่ขั้นการระดมพลังเป็นขั้นตอนที่หน่วยงานท้องถิ่นจะต้องดำเนินการในสองกิจกรรมคือการพิจารณารับนโยบายและการแสวงหาความสนับสนุนในนโยบายจากท้องถิ่นนั้น

3. ขั้นตอนการปฏิบัติซึ่งครอบคลุม มถึงกระบวนการในการปรับเปลี่ยนโครงการที่ได้มีการยอมรับแล้วออกมาในรูปของการปฏิบัติจริงขั้นตอนที่สามได้แก่ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่องครอบคลุมถึงการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้ให้นโยบายนั้นถูกปรับเปลี่ยนและได้รับการยอมรับเข้าเป็นหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติกล่าวอีกนัยหนึ่งขั้นตอนนี้เป็นการหาทางทำให้ให้นโยบายนั้นได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สมบัติ อัมรศักดิ์ (2548: 432-446) อธิบายว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. แหล่งที่มาของนโยบาย : นโยบายจะต้องผ่านกระบวนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจที่ถูกต้องตามกฎหมาย ขอบธรรม สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม เป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่

2. ความชัดเจนของนโยบาย : ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของความมุ่งหมายของนโยบายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หากนโยบายใดมีเป้าประสงค์ หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนมากเพียงใด ก็จะยิ่งส่งเสริมให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสอดคล้องประสานกัน และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสนับสนุนนโยบาย : การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติ และผู้ที่ได้รับผลจากการปฏิบัติตามนโยบายนั้นถือได้ว่าเป็นความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายจะต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า การกำหนดนโยบายควรมีกลุ่มผู้สนับสนุนนโยบายมากกว่าผู้คัดค้าน และกลุ่มคัดค้านต้องไม่มีพลังมากพอที่จะขัดขวางการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อมิให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรการบริหาร

4. ความซับซ้อนในการบริหารงาน : การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโครงสร้างการบริหารงานขององค์การ ดังนั้นผู้บริหารควรพิจารณาอย่างน้อยเพียงใด เพราะยังมีจำนวนที่มีความเกี่ยวข้องมากก็จะยิ่งทำให้กระบวนการดังกล่าวมีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้นอันจะส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการบรรลุผลตามที่กำหนดไว้

5. สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติ : การนำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐนั้นจะมีความยากลำบากในการกำหนดว่าอะไรคือสิ่งจูงใจสำหรับผู้นำนโยบายไปปฏิบัติอย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์นโยบายต้องตระหนักเสมอว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติที่คาดหวังต่อความสำเร็จสูงนั้น อย่างน้อยจะต้องไม่ทำให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเกิดความรู้สึกสูญเสียประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองจะนำไปสู่การต่อต้านและความล้มเหลวในการกำหนดนโยบายในที่สุด

6. การจัดสรรทรัพยากร : ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งทรัพยากรนั้นหมายถึงความรวมถึงทั้งเงินทุน เวลา และบุคลากร ตลอดจนเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตามเป็นที่ทราบกันดีว่าทรัพยากรมักมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ดังนั้นควรมีการใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น ในภาพรวมจึงสามารถสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง รูปแบบ กระบวนการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หรือวิธีการสำหรับนำนโยบายที่ผ่านการพิจารณาหรือจนมีความเห็นตรงกัน ในที่ประชุมไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามกระบวนการที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรคาดหวังไว้

จากบทความเรื่อง “The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework” ของ Van Meter, Donald S. and Horn, Carl E. (1975: 445-448) ได้กล่าวถึงแบบจำลองของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยได้ให้ความหมายว่า เป็นการดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งในภาครัฐหรือเอกชน โดยการดำเนินการดังกล่าวมุ่งเน้นเพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จ ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter and Van Horn เป็นตัวแบบที่ประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างตัวนโยบายกับผลการปฏิบัติตามนโยบายซึ่งมีคำอธิบายดังนี้

1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย (policy standards and objectives) คือปัจจัยกำหนดรายละเอียดของเป้าหมายนโยบายเช่นจำนวนชิ้นงานปริมาณของผู้ได้รับการจ้างงาน ความก้าวหน้าของแต่ละกิจกรรมของโครงการทั้งนี้การวัดผลการปฏิบัติตามนโยบายจะกระทำได้ชัดเจนเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการกำหนดมาตรฐานนโยบายและความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2. ทรัพยากรนโยบาย (policy resources) คือสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการบริหารนโยบาย ซึ่งทรัพยากรนโยบายนี้อาจรวมถึงเงินและสิ่งเสริมทั้งปวงที่กำหนดไว้ในแผนงานทรัพยากรเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมหรือช่วยให้ความสะดวกต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขณะที่ Edwards, George C. and Sharkansky, Ira ยังกล่าวอีกว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลดีนั้น จะต้องมีการสนับสนุนอันได้แก่จำนวนบุคลากรข้อมูลที่ทันสมัยการมอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานการจัดสรรงบประมาณการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่าง (Edwards; & Sharkansky. 1978: 303)

3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง (inter-organizational communication and enforcement activities) การสื่อสารเกี่ยวกับมาตรฐานงานและวัตถุประสงค์นโยบายเพื่อให้ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงานโครงการมีความรู้ความเข้าใจสอดคล้องกันหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งการสื่อสารระหว่างองค์กรคือ ให้ความสำคัญให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบายเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย

4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (the characteristics of lamenting agencies) เป็นองค์ประกอบใหญ่ที่มีองค์ประกอบย่อยๆหลายประการที่เป็นตัวกำหนดการปฏิบัติตามนโยบาย ได้แก่ สมรรถนะและขนาดของทีมงานในหน่วยงานระดับความเข้มข้นของการควบคุมบังคับบัญชาของหน่วยงานย่อยในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติและได้รับการสนับสนุนจากนักกฎหมายและฝ่ายบริหารความมีชีวิตชีวาขององค์การระดับการสื่อสารแบบเปิดในองค์การและความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการไม่เป็นทางการระหว่างองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติกับผู้กำหนดนโยบายหรือองค์การที่ประกาศใช้นโยบายคุณลักษณะขององค์การที่กล่าวมาแสดงถึงศักยภาพและความสามารถที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ

5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง (economic ,social and political conditions) คือ สิ่งที่เป็นข้อผูกมัดหรือข้อจำกัดในทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองทั้งก่อนดำเนินงาน ขณะดำเนินงาน และหลังดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานตามนโยบาย เช่น การจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจให้หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความเพียงพอต่อการส่งเสริมให้แผนงานโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ธรรมชาติของความเห็นสาธารณะเป็นอย่างไรจุดเด่นของนโยบายสัมพันธ์กับประเด็นนโยบายอย่างไรชนชั้นนำชอบหรือไม่ชอบนโยบายที่นำไปปฏิบัติกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งในสังคม รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ภาคเอกชนคิดค้านหรือสนับสนุนการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ

6. ทักษะของผู้ปฏิบัติ (the disposition of implementers) องค์ประกอบ 5 ประการที่กล่าวมาแล้วจะถูกกลั่นกรองโดยความรู้สึกนึกคิดของผู้ปฏิบัติและจะมีการตอบสนองสามระดับซึ่ง จะส่งผลกระทบต่อความสามารถและความตั้งใจจริงของผู้ปฏิบัติคือความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย , ทักษะติดนโยบายและความเข้มข้นของทัศนคติ นอกจากนี้ Edwards และ Sharkansky (1978: 303 - 304) ยังได้กล่าวไว้ว่า “ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่ต้องปฏิบัติ เท่านั้นแต่จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุด้วย”

ดังนั้นตัวแปรดังกล่าวล้วนเป็นแนวทางสำหรับศึกษาความคิดเห็นการดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อโครงการธนาคารกึ่งไม่ไบรมถึงปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานในด้านต่างๆ รายละเอียดของตัวแปรทั้ง6ประการนี้เป็นประโยชน์ต่อการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปอภิปรายผลของงานวิจัย

3. ยุทธศาสตร์นโยบายและมาตรการการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน

นโยบายและมาตรการการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. 2557 นโยบายหมอกควันเป็นศูนย์ในช่วงวิกฤต : ให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ ดังนี้

1. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสูงสุดในการสั่งการหน่วยงานตามสถานการณ์ความรุนแรง และเป็นผู้สั่งการหน่วยงานปฏิบัติภาคสนามทุกหน่วยโดยให้จังหวัดอาศัยอำนาจตามพ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่าขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่าประสานการปฏิบัติงานและเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
2. ให้จังหวัดบูรณาการผู้แทนภาคราชการภาคเอกชนและเครือข่ายภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดเป็นหนึ่งเดียว
3. ให้จังหวัดสั่งการและบัญชาการหน่วยงานในพื้นที่โดยเน้นการปฏิบัติงานที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ สำหรับการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชจะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่หากได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานและประชาชนทั่วไป ดังนั้นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงมหาดไทยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหมสำนักงานตำรวจแห่งชาติกระทรวงคมนาคมกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการต่างประเทศกระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุขสำนักงานกฤษฎีการัฐมนตรีทั้งนี้คาดว่าจะมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ไฟป่าปี 2557 สามารถควบคุมไฟป่าให้อยู่ในวงจำกัดได้อย่างรวดเร็วก่อนที่ไฟป่าจะลุกลามกลายเป็นสถานการณ์รุนแรงและวิกฤตต้องคุ้มครองทุกภาคส่วนประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าอย่างจริงจังรวมทั้งสามารถป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่ารอบเขตพระราชฐานและสามารถปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยเฉพาะในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบนได้แก่เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และตากลดลง (ประหยัด อนันต์ประดิษฐ์ . 2557 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่)

มาตรการการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2557

1. ควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก
2. การควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลัก
3. การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ทำกินตามมติคณะรัฐมนตรีโดยทหารคนสนิทเป็นหน่วยงานหลัก

4. ประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก

5. ส่งเสริมการวิจัยและขยายผลองค์ความรู้โดยให้สถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก

ทางท้องถิ่นเทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้นำเอาโครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ โดยร่วมมือกับภาคประชาชนนำโครงการมาควบคุมการเผาภายในพื้นที่ชุมชนไม่ให้เกิดปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่ ได้นำเอาเศษกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ และพืชจากการเกษตรมาผ่านกระบวนการของโครงการกลาย เป็น ปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ตามแนวความคิดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แทนการเผา ทางเทศบาลมีการจัดกิจกรรมคิกออฟ ขอความร่วมมือของภาคประชาชนไม่ให้เผา แล้วให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับโครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ นี้ สร้างโครงการเป็นศูนย์การเรียนรู้ เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนและลดปัญหาหมอกควันทางคณะรัฐมนตรีและจังหวัดได้นำโครงการนี้มาเป็นโครงการต้นแบบในการแก้ไขปัญหาหมอกควันของภาคเหนือตอนบน

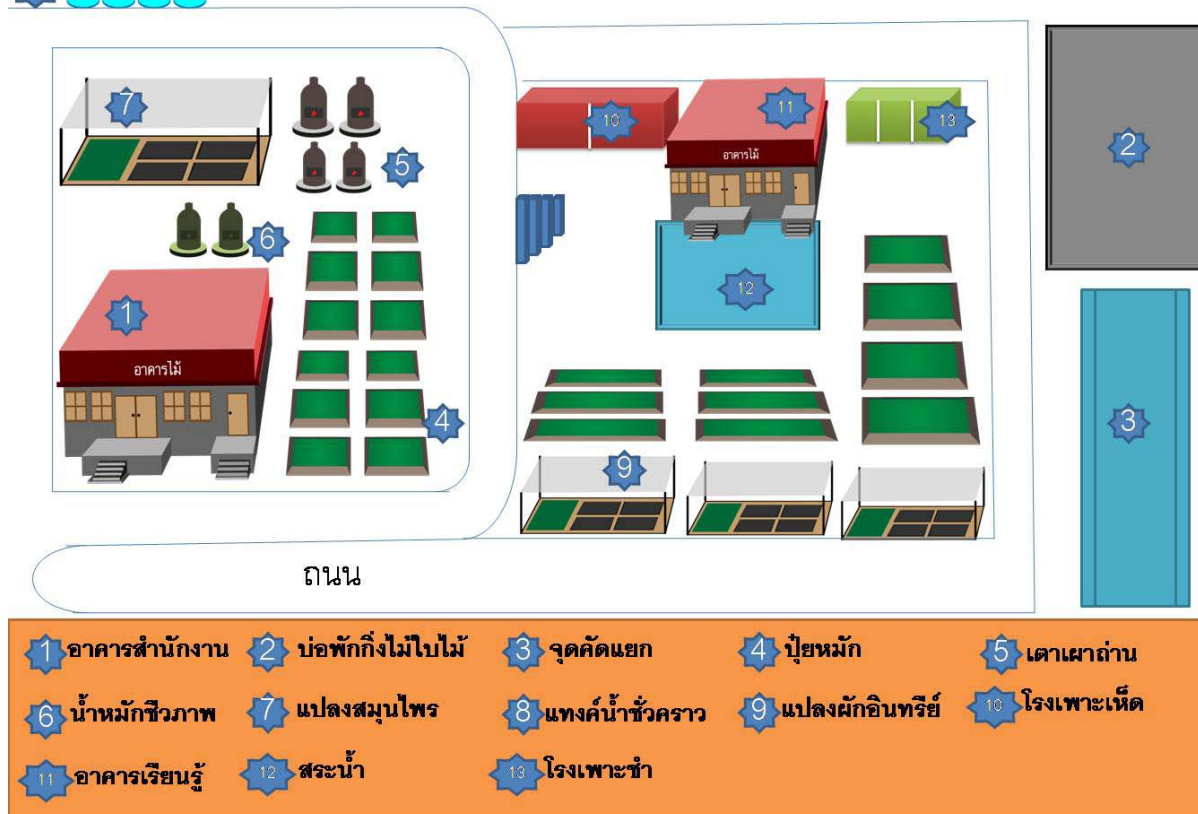
4. โครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มาของโครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Accreditation: EHA) จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยได้รับการรับรองแห่งแรกของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2557 จากสถิติขยะประจำวันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะ แบ่งเป็นขยะทั่วไป 24 ตัน/วัน และเศษกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ 3-5 ตัน/วัน วิธีการกำจัดเศษขยะจำพวกกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ ที่ง่ายและสะดวกที่สุดคือการทำลายด้วยการเผาไหม้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อตามาดังเช่น ปัญหาหมอกควัน พื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะประสบ ปัญหาหมอกควันทุกปีโดยเฉพาะในเดือนมกราคม ถึง เมษายน สามารถวัดระดับฝุ่นละอองได้ถึง 230 ไมโครกรัม ส่งผลทำให้ผู้ป่วยที่มีโรคทางเดินหายใจมากถึง 600 คน/เดือน (สถิติผู้ป่วยจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่เหียะช่วงเดือนธันวาคมถึงมีนาคม) จากนั้นเป็นต้นมาเทศบาลเมืองแม่เหียะ จึงได้ออกเทศบัญญัติห้ามเผา หากมีการเผาขยะเกิดขึ้นจะถูกปรับ 2,000 บาท ส่งผลให้ชาวบ้านเห็นถึงความสำคัญของปัญหาเศษกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ ล้นเมือง จึงร่วมกับเทศบาลแม่เหียะจนเป็นที่มาของการเกิดโครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ

จุดประสงค์ของโครงการคือให้คนในชุมชนบ้านอุโบสถและบ้านป่าจี่นำเศษกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ ที่ตามครัวเรือนมาแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แทนปุ๋ยเคมี อาทิ น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ฯลฯ เป็นต้น โดยหลักการดำเนินการเบื้องต้นเริ่มจากการประสานเทศบาลเมืองแม่เหียะเพื่อขอสถานที่จากอุทยานแห่งชาติสุเทพ- ปุย ซึ่งได้สถานที่ทำการจำนวนทั้งสิ้น 8 ไร่ เพื่อนำพื้นที่ดังกล่าวไปใช้จัดตั้งโครงการธนาคารกิ้งม๊ ไบ๊ ไบ๊ โดยแบ่งออกเป็น จุดคัดแยก จุดปุ๋ยหมัก จุดแปลงผัก จุดน้ำหมักชีวภาพ จุดเตาเผาถ่าน ฯลฯ ดังแผนภาพ

แผนผังแสดงธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ

ที่มา: โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2557

โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ภาคส่วน ได้แก่ เทศบาลเมืองแม่เหียะและภาคประชาชน ภาคเทศบาลเมืองแม่เหียะ ดำเนินงานโดยคณะผู้บริหาร , ผู้อำนวยการ , สภาเทศบาลเมืองแม่เหียะ , กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม และกองสวัสดิการสังคม มีหน้าที่ประสานงานและให้คำแนะนำการดำเนินงานแก่โครงการ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการโครงการฯ พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำปุ๋ยหมักและการปลูกผักอินทรีย์ ฯลฯ และภาคประชาชน ประกอบด้วยคณะกรรมการชุมชนอุโบสถและชุมชนป่าจี้ ตำบลแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 12 คน และสมาชิกโครงการจำนวนอีก 118 คน ทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จัดทำการประชุมเพื่อพิจารณาการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งของที่จำเป็นต่อโครงการฯ ตลอดจนแจ้งผลการดำเนินงานให้กับสมาชิกและชุมชนทราบทุกๆ 6 เดือน

รายนามคณะกรรมการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. นายนิกร ดวงมณี ประธานคณะกรรมการและงานเบิกจ่ายและบัญชี
2. นายธีรพงษ์ ผ่องพัทตร์ เลขานุการคณะกรรมการและงานเบิกจ่ายและบัญชี
3. นายธีระ จินดาตวง คณะกรรมการดำเนินโครงการ
4. นายคงฤทธิ ไสาคำแสน คณะกรรมการงานตรวจสอบและประเมิน
5. นายคำ ดวงมณี คณะกรรมการงานจัดซื้อจัดจ้าง
6. นายสมจิต โนวิรัตน์ คณะกรรมการงานเบิกจ่ายและบัญชี
7. นายดวงดี วงศ์ดี คณะกรรมการงานจัดซื้อจัดจ้าง
8. นายอนันต์ จันทร์ดี คณะกรรมการงานจัดซื้อจัดจ้าง
9. นายพณิษฐ์ เหลี่ยมแก้ว คณะกรรมการดำเนินโครงการ
10. นางสาวปรีญา จันดี คณะกรรมการงานตรวจสอบและประเมิน
11. นายคำปัน กันมะนา คณะกรรมการงานตรวจสอบและประเมิน
12. นางจินตนา โนวิรัตน์ คณะกรรมการดำเนินโครงการ

การดำเนินงาน กิจกรรมการทำปุ๋ยหมัก จากกึ่งไม้ใบไม้ รดบรทุก 6 ล้อของธนาคารกึ่งไม้ใบไม้ ดำเนินการจัดเก็บกึ่งไม้ใบไม้ภายในพื้นที่ชุมชนหรือสมาชิกในโครงการนำกึ่งไม้ใบไม้มาส่งที่ธนาคารจะได้ผลิตภัณฑ์ของธนาคารกึ่งไม้ใบไม้ เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมักในอัตรา กิโลกรัมละ 10 บาท กึ่งไม้ใหญ่จะส่งออกให้หมู่บ้านถวายใช้ในการหัตถกรรมไม้ ส่วนกึ่งไม้ขนาดกลางนำไปใส่เตาเผาถ่านไร่คว้น เพื่อเป็นถ่านสำหรับกรองน้ำ ดูดซับกลิ่น ทำสบู่ น้ำส้มควันไม้เพื่อขับไล่แมลงแทนยาปราบศัตรูพืชเพื่อได้ผักปลอดสารพิษและกึ่งไม้ขนาดเล็กก็ไปทำเป็นฟืนและใบไม้จำนวนมากจะนำไปผลิตปุ๋ยปุ๋ยส่วนหนึ่งแบ่งให้สมาชิกอีกส่วนหนึ่งจัดจำหน่ายให้ตลาดสวนผลไม้ และสวนเศษผัก ผลไม้และอาหารที่สับแล้วของตลาดสดชุมชนแม่เหียะจะจัดส่งเก็บให้ธนาคารเพื่อทำน้ำหมักชีวภาพ ปลูกผักอินทรีย์ ฯลฯ

ตาราง 2 อัตราแลกเปลี่ยนสำหรับสมาชิกธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เมืองแม่เหียะ

1. กิ่งไม้ใบไม้ 1 ลำรถ 4 ล้อเล็ก ได้รับปุ๋ยหมัก 4 กิโลกรัม
2. เศษพืชผักและเศษผลไม้ได้รับน้ำหมักชีวภาพ 1 ลิตร

ราคาผลผลิตที่มีจำหน่าย

ลำดับ	รายการ	ราคา
1	ปุ๋ยหมักชีวภาพ กิโลกรัมละ (ซึ่งเกิน 20 กิโลกรัม ราคา 18 บาท)	10
2	ปุ๋ยน้ำชีวภาพ 1 ลิตร	10
3	ถ่านกิโลกรัมละ	10
4	ถ่านไม้ขนาดใหญ่ มีคุณภาพดี ขึ้นอยู่ปริมาณชนิดของไม้ (สามารถส่งขายงานหัตถกรรม)	-
5	พืชผักสวนครัว ขึ้นอยู่กับฤดูกาล	-

ที่มา: โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2557

ผลผลิตจากโครงการธนาคาร กิ่งไม้ ใบไม้ฯ จะถูกจัดส่งไปจำหน่ายตามแหล่งผลิตหัตถกรรมต่างๆ หลัจากหักปันผลแก่ลูกสมาชิกเสร็จ ได้แก่ ฟืน ถ่าน ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอัดเม็ด น้ำหมักชีวภาพ ตลอดจนผักปลอดสารพิษ ฯลฯ รายได้ที่ได้จากการจัดจำหน่ายจะนำมาปันผลแก่สมาชิก เป็นต้นทุนในการซื้อวัตถุดิบ เช่น มูลวัว เมล็ดผัก ถั่ว ไม้ เป็นต้น มีการตั้งกองทุนสำหรับการบริหารจัดการธนาคารและบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ และกองทุนสำหรับสมาชิก เช่น กองทุนช่วยเหลือบุตร และ ฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากภาพรวมของโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ ได้แก่ เศรษฐกิจปากกิ่งไม้ ใบไม้ลดลงอย่างเป็นรูปธรรม ไม่เกิดการเผาเนื่องจากประชาชนต่างเล็งเห็นถึงผลกระทบจากการเผาเศษกิ่งไม้ ใบไม้ ส่งผลให้ปัญหาหมอกควันลดลงและสุขภาพของประชาชนดีขึ้น นั่นคือปริมาณจำนวนผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจลดลง ประชาชนมีโอกาสดูแลผักปลอดสารพิษในราคาถูกและปลอดภัย เกิดการสร้างรายได้ขึ้นภายในชุมชนอย่างยั่งยืน จากการดำเนินงานของโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ นับว่าเป็นหนึ่งโครงการที่ประสบความสำเร็จทั้งภาคประชาชนและภาคบริหารส่วนท้องถิ่น จึงทำให้เกิดการต่อยอดผลผลิตจากโครงการ อาทิ การจัดหาตลาดเพื่อกระจายสินค้า การคิดค้นผลผลิตใหม่ๆ การปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ การขยายเครือข่ายหรือการหาภาคีร่วม ตลอดจนการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนต่างๆ ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาดูงานซึ่งนับว่าเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาและการจัดการตนเอง ของชุมชนเมืองแม่เหียะ เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของโครงการที่ว่า “ชุมชนต้นแบบและผู้นำด้านการบริหารจัดการกิ่งไม้ ใบไม้อย่างมีประสิทธิภาพของจังหวัดเชียงใหม่ ภายในปี พ.ศ. 2558”

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสุพร ทองหล่อและสมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2556) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการการควบคุมหมอกควันและฝุ่นละอองจากการเผา ในเขตความรับผิดชอบเทศบาลตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในเขตเทศบาลตำบลท่าวังตาลยังขาดการจัดการทางด้านการประชาสัมพันธ์ที่ยังขาด ประสิทธิภาพ การเข้าไปมีส่วนร่วมและความร่วมมือที่ตึงสาธาณะชนในเขตพื้นที่ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว ซึ่งแนวทางทางในการปรับแก้ปัญหาคือ จัดตั้งกองอาสาสมัครในพื้นที่เทศบาลตำบลในการเฝ้าระวัง การให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ การคัด แยกขยะ โครงการทำปุ๋ยหมักในท้องถิ่น การแจกแผ่นพับเพื่อการรณรงค์การลดปัญหาหมอกควันไฟในพื้นที่ และการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในเขตเทศบาลตำบล ซึ่งได้วิเคราะห์ถึงพื้นฐาน เงื่อนไข และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 7 หมวดหมู่ ได้แก่ การวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเขตเทศบาลตำบล การวิเคราะห์ระบบการ ดำเนินงาน กลยุทธ์ในการดำเนินการ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้ในองค์กร รูปแบบการบริหารงานของเทศบาลตำบล ตลอดจนค่านิยมร่วมในเขตเทศบาลตำบลท่าวังตาลอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

พรพนธิดา จำรัส และ อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติในการปรับแก้ปัญหามอกควันในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งประสบปัญหาทางด้านหมอกควันจากการเผาไหม้ที่รู้ไม่เท่าถึงการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่และขาดการรณรงค์อย่างทั่วถึง แนวทางในการปรับแก้คือ การประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง และการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ลดการเผาไหม้ ที่เป็นสาเหตุของของปัญหามอกควันในเขตพื้นที่ โดยคำนึงถึง ผลกระทบที่ตามมาของปัญหา สาเหตุ การป้องกัน การปรับแก้ ตลอดจนการตรวจเช็คผลการดำเนินงาน โดยการเก็บข้อมูลจะใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่กา แบ่งออกเป็น 3 แบบสอบถาม ได้แก่ ภาพรวมและข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน ทัศนคติต่อการปรับแก้ปัญหาด้านหมอกควัน ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญห โดยเป็นการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณ และใช้สถิติเป็นตัววัดผลการดำเนินงาน

ณัฐชยา อุ้นทองดี (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกัน ไฟ ระวัง และการปรับแก้มลภาวะในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน สาเหตุหลักของปัญหาในพื้นที่อันเนื่องมาจาก การเผาเพื่อทำการเกษตร ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดปัญหาด้านหมอกควัน และหมอกควันข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน แนวปฏิบัติในการปรับแก้ คือ การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้อย่างทั่วถึง และการเพิ่มศักยภาพของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการรณรงค์ทางด้านปัญหามอกควัน โดยการประสานงานร่วมกับอาสาสมัครเฝ้า ระวังไฟป่าในเขตชุมชน ทำแนวกันไฟ การปลูกป่าทดแทน การทำฝายชะลอน้ำ โครงการทำปุ๋ยหมัก การสานคอกไม้ล้อมต้นไม้ โครงการมดคันไฟ ซึ่งเป็น การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน จะกระทำโดย การร่วมรับรู้ข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ การแสดงความคิดเห็นกับปัญหาต่อภาครัฐ

การวางแผนปฏิบัติในการดำเนินการร่วมกัน และความร่วมมือของผู้มีส่วนได้เสียในเขตพื้นที่ ในส่วนของการเพิ่มศักยภาพของผู้นำชุมชน ดำเนินการโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และส่งเสริมด้านนโยบาย

อานุกาพ นุ่นแสง (2556) ได้กล่าวถึงการลดปัญหาหมอกควันจากต่างฝ่ายต่างปฏิบัติ กลายมาเป็นการแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการ และการเข้าไปมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับแก้ปัญหาด้านหมอกควัน ซึ่งเป็นโครงการของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ กรมส่งเสริมคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ดังนั้นแนวทาง ในความร่วมมือในปรับแก้ คือ เข้าใจถึงพื้นฐานทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมการสนับสนุนและส่งเสริมพืชพลังงาน งบประมาณลดปัญหาหมอกควันในพื้นที่ในเชิงท่องเที่ยว แผนการดำเนินงาน ทางด้านไฟฟ้า ตลอดจนความเห็นทางด้านการปรับแก้หมอกควัน และไฟฟ้า วัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ และปลูกจิตสำนึกด้านการลดการเผาและลดหมอกควันในพื้นที่กลุ่มความร่วมมือ ยังผลการเพิ่มศักยภาพความร่วมมือด้านการลดการเผาและการจัดการปัญหาหมอกควันอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ทำให้เป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ลดปัญหาหมอกควันจากพื้นที่เป้าหมายกระจายไปอย่างพื้นที่อื่นๆ

ธวัชชัย อภิเดชกุล (2552) ได้ศึกษาถึงปัจจัยการเกิดหมอกควันในอากาศและการออกนโยบายการบริหารจัดการปัญหาหมอกควันในพื้นที่ ศึกษาจากการเก็บข้อมูล ผู้ป่วยในโรงพยาบาลในเขตพื้นที่เป้าหมาย ภาพรวมของผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และการรับฟังข้อเสนอแนะจากกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย โดยปัจจัยหลักเกิดจากการเผาป่าเพื่อทำการเกษตร หางของป่า ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่ การค้าขาย คมนาคม และขนส่ง ดังนั้นนโยบายที่ จัดตั้งเพื่อปรับแก้ปัญหานั้นเนื่องมาจากหมอกควัน ได้แก่ การออกเทศบัญญัติการเผาในพื้นที่ต่างๆ ให้งบประมาณในการให้ความรู้ ปลูกฝัง เรื่องการเผาแก่เกษตรกรและกลุ่มคนที่ข้องเกี่ยวกับปัญหาทางด้านหมอกควัน เสนองบประมาณให้แก่อาสาสมัครในการเฝ้าระวังการเผา ตลอดจนการประกวดหมู่บ้านต้นแบบในการลดการเผา พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการวิจัยมี 3 พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ พื้นที่ 1 อปต.ศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พื้นที่ 2 เทศบาลตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และพื้นที่ 3 เทศบาลตำบลยางฮอม อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย

นาตยา แท่นนิล (2555) เป็นการใช้ตัวแบบการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ ในหัวข้อวิจัยรูปแบบในกระบวนการของนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม โดยนำเสนอ แนวทางในการออกนโยบาย การกำหนดนโยบายร่วมกันของคนในกลุ่มพื้นที่ การนำนโยบายไปปฏิบัติใช้ การประเมินผล และการตรวจสอบ โดยได้เลือกใช้ตัวแบบการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะทั้งหมด 12 ตัวแบบ ได้แก่ ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์ตัวผู้นำ (Elite Model), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์เชิงทฤษฎีกลุ่ม (Group Theory), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์องค์กร (Institutional Model), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์เชิงระบบ (System Model), ตัวแบบที่ใช้

วิเคราะห์กระบวนการ (Process model), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์ในเชิงเหตุผล (Rational Comprehensive Theory), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์ในส่วนที่เพิ่มเติม (Incremental Theory), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning Model), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์กระบวนการแบบขั้นตอน (Stages Model of Policy Process), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์กระบวนการแบบเจรจาต่อรอง (Negotiation Model of Policy Process), ตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์กระบวนการแบบถกประเด็น (Deliberative Model of Policy Process) และตัวแบบที่ใช้วิเคราะห์ ในเชิงผสมผสาน (Mixed Scanning)พบว่า แนวทางในการออกนโยบายเกิดจากสาเหตุอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีในการเกษตร หนี้สิน ความยากจน ขาดเงินทุน ขาดแรงงาน ขาดแหล่งน้ำ ต้นทุนการเพาะปลูกที่สูง ผลผลิตที่ด้อยคุณภาพ กำลังการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การกดราคาผลผลิตจากพ่อค้าคนกลาง ราคาผลผลิตต่ำลง การควบคุมต้นทุนทางด้านการเกษตร การขาดความรู้ภายในองค์กร มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรแบบไม่แข็งแรง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของท้องถิ่น อาทิ การส่งเสริมและสนับสนุนโครงการปราชญ์ชาวบ้าน การจัดตลาดนัดสินค้าเพื่อการเกษตร การเปิดตลาดนัดชุมชน ตลาดผักพื้นบ้าน อาหารและยา การส่งเสริมการปลูกพืชผักกิมมิจี การสร้างเครือข่ายเกษตรกรในการปลูกผักปลอดสารพิษ ทำแผนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงและอาหารปลอดภัย อาหารปลอดภัยในโรงพยาบาลและโรงเรียน ส่งเสริมและให้ความรู้ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยภาครัฐได้จัดหน่วยงานสารพิษตกค้างในอาหาร

สุรศักดิ์ บุญเทียน (2555) ได้กล่าวถึงรูปแบบการกำหนดนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น มีกลไกหลักในการดำเนินการ คือ คณะทำงานเพื่อเกื้อหนุนผลประโยชน์และประสานงานต่างๆ กลไกเสริมในการดำเนินการ คือ นักวิชาการ คณะประชาสัมพันธ์ และกลุ่มผู้มีผลประโยชน์ได้เสีย โดยกระบวนการในการดำเนินงานทางด้านนโยบายเป็นดังนี้ การเตรียมความพร้อมทางด้านนโยบายสาธารณะ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการ และเป้าหมายให้เป็นรูปธรรม จัดทำข้อเสนอแนะทางด้านนโยบายสาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข้อถกเถียง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของ ท้องถิ่น จัดตั้งเวทีเพื่อผลักดันนโยบายสาธารณะและตัดสินใจนำไปสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในท้องถิ่นมีการขับเคลื่อนทางการปฏิบัติงาน ดังนี้ มิติทางการขับเคลื่อนด้านการเคลื่อนไหวเชิงนโยบาย จัดทำโดยกลยุทธ์ปลูกป่าล้อมเมือง จะเน้นย้ำนโยบายฐานรากของท้องถิ่นและการขยายผลการดำเนินงานเป็นสำคัญ กลยุทธ์สร้างเมืองขยายสู่ป่า จะเน้นย้ำไปถึงนโยบายระดับจังหวัดเพื่อจะได้เป็นแนวปฏิบัติสู่ภาคปฏิบัติจริงในขั้นต่อไป กลยุทธ์สร้างเมืองปลูกป่า จะเน้นย้ำทั้งนโยบายจังหวัดและเขตท้องที่ควบคู่กันไป ยังผลต่อโอกาสที่มากกว่าในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติงานจริงและเป็นท้องถิ่นต้นแบบในการดำเนินนโยบายสาธารณะ กลยุทธ์สร้างเย็นกระท้อร้อน จะเน้นย้ำไปที่การลดความขัดแย้งที่เกิดในท้องถิ่นที่นโยบายสาธารณะสวนทางกับ ความ

ต้องการของคนในพื้นที่ กลยุทธ์แบบกักตุน จะเน้นย้ำในส่วน ที่เป็นการรับฟังพร้อมแสดงข้อเสนอแนะของปัญหา ข้อขัดแย้งในท้องที่ มิติทางการขับเคลื่อนด้านกระบวนการ จัดทำโดยคั่นหารากเหง้าของปัญหาตลอดจนวิธีการปรับแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายการพัฒนาให้สูงกว่าความเป็นจริงเพื่อก่อให้เกิดการผลักดันที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินงาน สร้างต้นแบบที่เป็นเลิศเพื่อให้ชุมชนในท้องถิ่นประพฤติกและปฏิบัติตาม การให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่น งานวิจัยในระดับท้องถิ่น การให้คำแนะนำและข้อปรึกษากายในท้องที่ การดำเนินนโยบายที่มีแนวปฏิบัติหรือแบบแผนที่ชัดเจนและเป็นระบบ การประสานงานและวางแผนเชิงกลยุทธ์ทางด้านต่างๆ การบังคับใช้ทางด้านกฎหมาย และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน มิติทางการขับเคลื่อนด้านการสร้างเวทีสาธารณะ จัดทำโดยการสร้างเวทีแสดงความคิดเห็นต่างๆ สังเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชน

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องประสบปัญหาหมอกควันโดยมีสาเหตุมาจากการเผาไหม้ ตลอดจนการมีลักษณะภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะที่เอื้อต่อการเกิดปัญหาหมอกควัน จึงมีโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีการดึงเอาภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการลักษณะเช่นนี้ โดยเลือกโครงการธนาคารกิ้งไม่ไปไม้ไฟ อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผ่านกรอบแนวคิดทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน โดยศึกษางาน วิจัยนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคตามโครงการในด้านดังกล่าว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยที่เน้นเชิงคุณภาพ ประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาการประเมินกระบวนการดำเนินงาน ตามโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มประชากร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ โครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มประชากร ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่
2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่
3. กลุ่มคณะกรรมการประจำโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะฯ
4. กลุ่มสมาชิกภายในโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่เพื่อชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ : ใช้วิธีการเลือกบุคคลากรแบบเจาะจงในระดับผู้บริหารมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ รองนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 ท่าน เพราะทำหน้าที่เป็นฝ่ายประสานงานเทศบาลกับฝ่ายประชาชน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ : ใช้วิธีการเลือกบุคคลากรระดับผู้ปฏิบัติงานมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งมั้ง ไบโม่ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1 ท่าน และพนักงานจ้างตามโครงการ

จำนวน 1 ท่าน เพราะเป็นฝ่ายเทศบาล เมืองแม่เหิยะ ที่เข้าไปร่วมดำเนินการกับประชาชนในโครงการ ธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่3 กลุ่มคณะกรรมการประจำโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้เพื่อ ชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่: ใช้วิธีการสุ่มเลือกคณะกรรมการโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่จากทั้งหมด 12 ท่าน มาให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการในโครงการ ธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้ จำนวน 5 ท่าน เพราะเป็นฝ่ายดำเนินงานในด้านต่างๆภายในโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้

กลุ่มที่4 กลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกภายใน โครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้เพื่อ ชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่: ใช้วิธีการสุ่มประชากร ทั้งสิ้น118คนที่เป็นสมาชิกร่วมโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ในชุมชนบ้านอุโบสถและชุมชนบ้านป่าจี้ มาตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน โดยตารางการสุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane. 1960) ในกรณีที่ต้องการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากรจำนวน 100 – 200 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 80% อ้างใน สุวิมล ติรกานนท์ (2543)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสารจำนวน2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นผู้ที่ดำเนินงาน โครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อ ชุมชนเมืองชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ประกอบด้วยข้อคำถาม เรื่อง วัตถุประสงค์นโยบาย ทฤษฎากรนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของ สมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้ประกอบด้วยข้อคำถามเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ประกอบด้วยข้อคำถามเรื่อง วัตถุประสงค์นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด คำตอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้คะแนน
 น้อย หมายถึง เห็นด้วยน้อยกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้ คะแนน
 ปานกลาง หมายถึง เห็นด้วยปานกลางกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้ 3 คะแนน
 มาก หมายถึง เห็นด้วยมากกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้ 4 คะแนน
 มากที่สุด หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดกับการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้ 5 คะแนน

การแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัด
 เชียงใหม่ ได้แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับขึ้น (Best; &
 Khan. 1989) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.26 - 5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยกับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.25	หมายความว่า	เห็นด้วยมากกับการปฏิบัติ
ค่าเฉลี่ย 2.76 - 3.50	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลางกับการปฏิบัติ
ค่าเฉลี่ย 1.76 - 2.75	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยกับการปฏิบัติ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.75	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุดกับการปฏิบัติ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และ
แบบสอบถามเพื่อไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่กำหนด
2. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความถูกต้องเพื่อความชัดเจนในเชิง
เนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอกับอาจารย์
ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์
จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ
 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบโดย อาจารย์ที่ปรึกษา ไปทดลองใช้ในกลุ่ม
 ที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 รายหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค
 (Cronbach's Alpha Coefficient) เนื่องจาก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า
 (บุญใจ ศรีสถิตินรากร 2553) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.798

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารงานและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มคณะกรรมการโครงการ ธนาคารกึ่งไม้ ไบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ และจากแบบสอบถามกลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้ ไบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ด้วยตัวเองทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดระเบียบตีความสรุปข้อเท็จจริง และเรียบเรียงเป็นบทวิเคราะห์เชิงพรรณนา
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้ไบไม้ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
 - 2.2 คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกึ่งไม้ไบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามภายใต้หัวข้องานวิจัยเรื่องการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ต่อเนื่องถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ในหัวข้อต่างๆ ตามกรอบแนวคิด

1. บทสัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการ ธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

หัวข้อที่ 1 ด้านวัตถุประสงค์นโยบาย

1.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การลดปัญหาหมอกควันและการลดปริมาณการเผาเศษขยะกิ่งไม้ใบไม้ภายในพื้นที่ชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งโครงการนี้จะทำการรับเศษขยะจำพวกกิ่งไม้และใบไม้จากชุมชนบ้านเรือนมาสู่กระบวนการดำเนินงานตามโครงการเพื่อแปรรูปมาเป็นปุ๋ยหมัก นำหมักชีวภาพ ถ่านเชื้อเพลิง ฯลฯ ผลผลิตภัณฑ์ที่ออกมาจึงทำให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับสมาชิกชุมชนในโครงการจากการนำผลผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย และโครงการนี้ยังมีการจัดประชุมวางแผน รายงานผลการดำเนินงานทุกๆ 6 เดือนเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานให้แก่ลูกสมาชิกภายในโครงการได้ทราบถึงข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่างๆ ตลอดจนประชุมเพื่อปรับเปลี่ยนการดำเนินงานกับคณะกรรมการโครงการให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานตรงตามวัตถุประสงค์โดยมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนในส่วนต่างๆ และระบุภาระการทำงานให้พนักงานปฏิบัติงานแต่ละคนอย่างชัดเจนเพื่อให้ได้บรรลุถึงเป้าหมายของวัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล ได้จัดทำแผนการทำงานและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยการร่วมรณรงค์กับชาวบ้านเพื่อลดการเผาไหม้ อันเนื่องมาจากเศษขยะจำพวกกิ่งไม้และใบไม้ ตลอดจนรับทราบถึงภาระหน้าที่ของตนเองไว้อย่างชัดเจนและกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง โดยนับตั้งแต่การขับรถเพื่อรับเศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ตามชุมชนบ้านเรือน เพื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการคัดแยกสับ วนในแต่ละประเภท เพื่อ

นำไปสู่กระบวนการแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการออกบูธประชาสัมพันธ์สินค้าที่แปรรูปจากเศษขยะจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ การจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อนำรายได้เข้าสู่โครงการ ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่ดีช่วยส่งเสริมการตลาดการเผาไหม้จากขยะจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ รว มถึงช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เป็นอย่างดีการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการเหล่านี้ล้วนปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการในการแก้ไขปัญหาหมอกควันลดการเผาขยะกิ่งไม้ ใบไม้ในชุมชนแม่เหียะ

1.3 คณะกรรมการโครงการได้กำหนดวัตถุประสงค์โครงการร่วมกับเทศบาลเมืองแม่เหียะ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดตั้งโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่โดยเริ่มจากการกำหนดเทศบัญญัติเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับชาวบ้านไม่ให้เผาเศษขยะจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ในที่โล่งแจ้งโดยจะทำการเก็บรวบรวมเศษขยะจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ตามบ้านเรือน จากนั้นจึง นำเศษขยะที่ได้รับมานั้นเข้าสู่กระบวนการต่างๆ ของโครงการ มีการปลูกฝังจิตสำนึกให้ทุกคนเข้ามาเป็นสมาชิกในโครงการรวมถึงการมีส่วนร่วมกับโครงการเพื่อให้มีทักษะความรู้สร้างงานและสร้างรายได้ อันเป็นผลดีต่อตนเองและต่อชุมชนต่อไปในภายภาคหน้า โดยมีการดำเนินงานในรูป แบบต่างๆ อาทิ การปลูกพืชผักปลอดสารพิษด้วยการใช้ปุ๋ยหมักที่ได้รับจากโครงการอันเป็นสิทธิของลูกสมาชิกที่จะได้รับปุ๋ยหมักเป็นการปันผลเป็นประจำทุกเดือนเมื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ มีการจัดประชุมเป็นประจำทุกเดือนเพื่อรายงานความคืบหน้าลดจนการรับฟังปัญหา และร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมถึงการรายงานผลประกอบการภายในโครงการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในตลอดกระบวนการดำเนินงาน จึงทำให้โครงการนี้เป็นศูนย์การเรียนรู้ภายในชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่พร้อมมอบทักษะความรู้และประสบการณ์ต่างๆ จากการดำเนินงานโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ สู่ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

หัวข้อที่ 2 ด้านการจัดสรรทรัพยากร

2.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จั งหวัดเชียงใหม่ ได้ทำเรื่องขอรับงบประมาณเพื่อนำมาสนับสนุนโครงการจากรัฐบาลสมัยนางสาวยิ่งลักษณ์ชินวัตร ครั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้โครงการได้รับเงินสนับสนุนประมาณ9แสนบาท ฝ่ายบริหารได้นำเงินจำนวนเหล่านี้มาใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างถูกต้อง โปร่งใสและมู่ งให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความชำนาญในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ตลอดจนการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ มีการนำพนักงานปฏิบัติงานของเทศบาลส่วนหนึ่งเข้า

ไปทำงานร่วมกัน กับโครงการเพื่อกำกับดูแลร่วมกับลูกสมาชิกคนอื่นๆ ในโครงการเพื่อให้เกิดความสำเร็จแก่โครงการอย่างยั่งยืนรวมถึงการถ่ายทอดทักษะความรู้จากนักวิชาการของเทศบาลเมืองแม่เหียะให้แก่สมาชิกในโครงการในการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ อีกทั้งยังจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีความชำนาญ ตลอดจนจัดหาสถานที่เพื่อให้มีความเหมาะสมในการจัดตั้งโครงการ โดยเน้นภูมิประเทศแบบกว้างโล่ง มีอากาศถ่ายเท อยู่ห่างบ้านเรือนและสามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

2.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมพอสมควร ด้านรายจ่าย มีการใช้จ่ายอย่างโปร่งใส มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดประสิทธิภาพสูงสุดการร่วมทำงานกับลูกสมาชิกของโครงการโดยทำงานร่วมกันเป็นระบบพี่สอนน้องเพื่อให้ทุกคนมีทักษะความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกันมีการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานภายในโครงการ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการทำปุ๋ย ฯลฯ ที่เป็นประโยชน์ อย่างไรก็ตามด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานควรมีความทันสมัยและเพียงพอต่อการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม่ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนความเหมาะสมของสถานที่ดำเนินงานโครงการฯ มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมพอสมควร

2.3 คณะกรรมการโครงการมีการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจากเทศบาลเมืองแม่เหียะจังหวัดเชียงใหม่อย่างเหมาะสมของ การจัดสรรเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของใช้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม่ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ชัดเจน การจ้างพนักงานปฏิบัติงาน การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย การจัดประชุมสมาชิกโครงการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นประจำเดือนรวมถึงพยายามจัดหาแหล่งฝึกอบรมให้แก่พนักงานปฏิบัติการเพื่อให้เกิดทักษะและความรู้ใหม่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในส่วนของการทำเลที่ตั้งโครงการ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่การทำงานเพื่อให้เหมาะสมสะดวกและปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ปัญหาและอุปสรรค ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่าปัญหาที่พบคือวัสดุอุปกรณ์ในโครงการยังไม่ค่อยมีความทันสมัย อุปกรณ์บางอย่างยังไม่มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหียะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการยังไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพราะว่า บุคลากรยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานยังไม่ค่อยมีความทันสมัย งบประมาณในการสนับสนุนไม่ทราบรายละเอียดมากนัก และคณะกรรมการโครงการเห็นว่างบประมาณในการดำเนินโครงการยังต้องหา

เพิ่มในปีถัดไปและใช้ในการต่อยอดของโครงการ อุปกรณ์บางอย่างต้องเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและมีความทันสมัยมากขึ้นต่อจำนวนปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับบุคลากรต้องมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นและมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้โครงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านสถานที่บางพื้นที่ต้องขยายเพื่อเพิ่มจำนวนขยะที่มีปริมาณมากขึ้นตามจำนวนสมาชิกโครงการที่เพิ่มขึ้น

หัวข้อที่ 3 ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง

3.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะมีการจัดประชุมร่วมกับทางคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประจำทุก 6 เดือนเพื่อรับฟังปัญหาและหารือข้อเสนอแนะ จากที่ประชุมเพื่อวางแผนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาต่างๆ อยู่เสมอ การเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนในที่ประชุมการพบปะพูดคุยหารือระหว่างกันจากทุกฝ่ายเพื่อเสริมสร้างความผูกพันสามัคคีกันภายในโครงการล้วนเป็นการแสดงออก ให้เห็นถึงประสิทธิภาพจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม เนื่องจากการทำงานแบบทีม (Teamwork) การหยอกล้อเพื่อให้เกิดการแข่งขันกันเกี่ยวกับการทำงานทำให้เกิดความท้าทาย และเป็นผลดีต่อการทำงานร่วมกัน โดยจะช่วยลดความเครียดจากการทำงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลดีต่ออนาคตของการพัฒนาโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่อย่างยั่งยืนและถาวร

3.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล ได้ทำงานร่วมกับลูกสมาชิกในการดำเนินงานตามโครงการอย่างเป็นทีมร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานที่ดีและเป็นระบบ มีการพูดคุยสื่อสารกันตลอดเวลาเหมือนพี่น้อง ขณะที่ผู้บริหารมีการสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานทราบอยู่เสมอถึงแผนการดำเนินงานจากการประชุมเพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยกำหนดให้กองสาธารณสุขดูแลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในโครงการ ซึ่งการรับคำสั่งจากผู้บริหารและคณะกรรมการในเพื่อเป็นการปรับเปลี่ยน การดำเนินงานตามสายงานที่เกี่ยวข้องและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ล้วนแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นต่อการทำงานและผลลัพธ์จากการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ในวาระการประชุม

3.3 คณะกรรมการได้จัดการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกับสมาชิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ร่วมกันทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ การรายงานผลการดำเนินงานรวมถึงการวางแผนปรับเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมกับการดำเนินงานในโครงการฯ นับว่าทั้งฝ่ายเทศบาลและลูกสมาชิกในการสื่อสารอย่างเป็นระบบมีการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานอย่างชัดเจน และหน้าที่ของแต่ละบุคคลโดยได้ขอรับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในแก้ไขปัญหาหมอกควันและคอยรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายอยู่เสมอ

ปัญหาและอุปสรรค ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่า ทางด้านเทศบาลเมืองแม่เหียะมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติในด้านอื่นๆ มากไม่ค่อยมีเวลาเข้าไปพบปะพูดคุย กับคณะกรรมการและผู้ปฏิบัติงานโครงการธนาคารกิ้งไม่ไปไม่เท่าที่ควร ในขณะที่คณะกรรมการ โครงการเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐไม่ค่อยมีการสื่อสารกับหน่วยงานของโครงการ

หัวข้อที่ 4 ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

4.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ มีการจัดตั้งคณะกรรมการโครงการเพื่อเข้ามาทำงานใน ด้านต่างๆ โดยรับผิดชอบในหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนติดตามผลการ ดำเนินงานพร้อมทั้งสั่งงานตามที่เห็นสมควรแก่การพัฒนาโครงการ ดังกล่าวอยู่เสมอ โดยหน่วยงาน ของเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยงานของภาครัฐ มีความพร้อมที่จะสนับสนุนการ ดำเนินงานของโครงการฯ ทั้งด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ตลอดจนด้านความพร้อมของเครื่องมือที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน การส่งเสริมการร่วมกันทำงานเป็นทีม การเข้าไป มีส่วนร่วมกับคณะกรรมการและลูกสมาชิกในการรับรู้ข้อมูลและการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อ ส่งเสริมให้โครงการธนาคารกิ้งไม่ไปไม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่แห่งนี้ได้เป็นโครงการ ต้นแบบในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่อย่างยั่งยืน

4.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายได้ เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยชี้วัดความเหมาะสมของขนาดหน่วยงานที่ปฏิบัติงานล้วนขึ้นอยู่กับ ปริมาณเศษขยะจำพวกกิ้งไม่ไปไม่ โดยจะได้รับการกำกับดูแลเฝ้าติดตามกา รทำงานจากฝ่ายผู้บริหาร เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ และคณะกรรมการอยู่เสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ การปรับตัวเพื่อเข้าสู่การทำงานเป็นทีม พร้อมรับฟังทัศนคติของผู้อื่น โดยมีการจัดการ ประชุมเป็นประจำทุก 6 เดือน เพื่อรายงานผลการดำเนิน งานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนเพื่อ นำแนวทางจากการหารือในที่ประชุมมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงในด้านต่างๆ ต่อไป เพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม่ไปไม่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่

4.3 คณะกรรมการโครงการ การจัดกลุ่มสำหรับผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม มี การคัดเลือกความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงานให้ตรงกับทักษะและความชำนาญในหน้าที่ของแต่ละคน อย่างเหมาะสม เพื่อให้หน่วยงานแต่ละฝ่ายที่ได้รับมอบหมายงานสามารถปฏิบัติงานดังกล่าวตาม โครงการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำการติดตามและคอยกำกับดูแลพนักงานปฏิบัติงานทุกคน อย่างใกล้ชิด คอยให้ความช่วยเหลือ และคอยให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอรวมถึงการ ทำงานร่วมกันเป็นทีมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ล้วนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ภายใต้การ ดำเนินงานของโครงการธนาคารกิ้งไม่ไปไม่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีระบบ ส่งผลให้ทุก

ฝ่ายมีการปรึกษาหารือระหว่างหน่วยงานอยู่เสมอ ซึ่งสามารถช่วยเหลือกันได้นอกเหนือจากหน้าที่ที่ตนเองได้รับผิดชอบ ความพยายามสร้างโครงการนี้ให้เป็นสมบัติของชุมชนเมืองแม่เหียะ ประชาชนภายในชุมชน ทุกคนที่ได้หลังล้มเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน จนได้กลายเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่กระทั่งสามารถจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อมอบทักษะความรู้ และการชี้แจงประสบการณ์ และปัญหาที่ประสบมาตลอดระยะเวลาดำเนินงาน สู่ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นๆที่มีความสนใจได้เข้ามาศึกษาดูงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่ต่อไปในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค คณะกรรมการโครงการเห็นว่าสมรรถนะและขนาดของหน่วยงานในการปฏิบัติงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับปริมาณของงานและวัตถุดิบที่ป้อนเข้ามาในโครงการมีจำนวนมากความสามารถของหน่วยงานในการปฏิบัติงานลดลง

หัวข้อที่ 5 ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง

5.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ การจัดตั้งโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ขึ้นมาเพื่อเป็นประโยชน์ในวงกว้าง สำหรับประชาชนและส่วนรวม โดยสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนตลอดจนช่วยลดปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการลดการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ ด้วยการนำเศษกิ่งไม้ใบไม้เหล่านี้มาก่อให้เกิดประโยชน์ในมิติใหม่ ๆ ซึ่งได้รับการตอบรับและความร่วมมือจากชาวบ้านภายในชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างดี ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกภายในโครงการจะได้รับปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพเป็นการปันผลจากโครงการ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับแปลงผักปลอดสารพิษ อีกทั้งโครงการนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและส่งเสริมให้เกิดความเกื้อกูลกันระหว่างประชาชนภายในพื้นที่อยู่เสมอ

5.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล การถ่ายทอดทักษะความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ฯลฯ ให้กับลูกสมาชิกภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ล้วนแต่เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกตลอดจนพนักงานปฏิบัติงานภายในโครงการฯ มีความรู้ ความสามารถ นำสิ่งที่ได้จากการอบรมดังกล่าวไปใช้ให้ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และต่อส่วนรวม สมาชิกสามารถสร้างงานสร้างอาชีพในการปลูกผักสวนครัวไร้สารพิษโดยการใช้น้ำหมักหรือน้ำหมักชีวภาพที่ตนเองได้รับความรู้จากการอบรมจากโครงการนำมาใช้ปลูกผักเพื่อบริโภคและนำไปขายเมื่อเหลือจากการบริโภคโครงการนี้ยังช่วยเหลือด้านการทำงานให้แก่โครงการจนได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากชาวบ้านที่เป็นลูกสมาชิกในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคีรักใคร่กลมเกลียวช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้ชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ปลอดภัยจากมลพิษทางอากาศ ปราศจากหมอกควันจากการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ ฯลฯ

5.3 คณะกรรมการโครงการ การพยายามสร้างสรรค์นวัตกรรมและสิ่งใหม่ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ มีการต่อยอดโครงการโดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ และชาวบ้านภายในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยการสมัครเป็นสมาชิกภายใต้โครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ จนกลายเป็นโครงการที่สามารถสร้างประโยชน์ต่อคนทั้งชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยลดมลภาวะทางอากาศ อันเกิดจากการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ ฯลฯ ตลอดจนกระบวนการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ถ่านเชื้อเพลิง ฯลฯ ล้วนแต่เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ อีกทั้งยังถ่ายทอดทักษะ ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ชุมชน หมู่บ้าน รวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสนใจในตัวบทของโครงการฯ เพื่อนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมให้นำอยู่ปราศจากมลพิษทางอากาศ และแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

ปัญหาและอุปสรรค ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหียะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่าโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนและจัดตั้งโดยสมัยอดีตนายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนทางการเมืองทำให้งบประมาณและการสนับสนุนน้อยลง ในขณะที่คณะกรรมการโครงการเห็นว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำจะส่งผลกระทบต่อโครงการทั้งงบประมาณและด้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของโครงการและยังต้องได้รับการสนับสนุนจากจังหวัดและภาครัฐในการช่วยเหลือร่วมไปถึงประชาชนในชุมชนในช่วงแรกยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

หัวข้อที่ 6 ทักษะของผู้ปฏิบัติ

6.1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการโดยเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการจัดตั้งโครงการธนาคารกึ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ในการแก้ไขปัญหาการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ภายในชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อพนักงานในบังคับบัญชาต่อการปฏิบัติงานภายใต้โครงการฯ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในภาคประชาชน ผ่านการอบรมเพิ่มพูนทักษะให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าการทำงานของตนเองภายใต้การดำเนินงานของโครงการธนาคารกึ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดการประชุม อบรม และจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน การดำเนินการทำงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานกันเป็นทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ฯลฯ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เป็นอาชีพในภาคหน้า อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดให้กับคนรุ่นลูกหลานต่อไปได้เป็นอย่างดี

6.2 ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการโดยเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการจัดตั้งโครงการธนาคารกิ้งไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการผ่านทางผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ และคณะกรรมการนำไปสู่การปฏิบัติงานภายในโครงการธนาคารกิ้งไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้นำเอาทักษะความรู้ที่ได้รับมา นำไปถ่ายทอดให้แก่ลูกสมาชิกภายในโครงการฯ ให้เข้าใจโดยมีเป้าหมายและขอบเขตในการทำงานอย่างชัดเจน มีการแบ่งงานกันทำและรู้จักความหมายของการทำงานเป็นทีม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีน้ำใจ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันฉันพี่น้อง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนการประชุมเป็นประจำทุก 6 เดือน เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อหารือและร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า มีความโปร่งใสในการทำงาน สามารถตรวจสอบได้จริง เพื่อปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและให้ดำเนินไปในทางเดียวกัน

6.3 คณะกรรมการโครงการ มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการโดยเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการจัดตั้งโครงการธนาคารกิ้งไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ดำเนินงานเพื่อให้ลดปัญหาหมอกควันให้ได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ให้แก่พนักงานปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อโครงการธนาคารกิ้งไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ลูกสมาชิกได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ จึงจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อให้สมาชิกได้เข้าใจถึงเป้าหมายหลักของโครงการที่มุ่งลดปัญหาการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ้งไม้ไผ่ เพื่อให้ทุกคนมีเป้าหมายในการทำงาน และทำงานร่วมกันเป็นทีม สร้างจิตสำนึกที่ดีให้ทุกคนภายในชุมชนต่อไปในอนาคต รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการแห่งนี้แก่ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศอันเนื่องมาจากปัญหาหมอกควัน ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในวงกว้าง จึงได้จัดกิจกรรมนี้ขึ้นเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจนำไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค ผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่าความสามารถทักษะของผู้ปฏิบัติงานโครงการแต่ละคนไม่เท่ากัน ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเห็นว่าพนักงานระดับปฏิบัติงานไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ โดยรับคำสั่งและปฏิบัติตามเท่านั้น

อย่างไรก็ตามจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ้งไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ แม้ว่าโครงการจะเป็นโครงการที่ดีและผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ถือว่าดีอย่างมากจนทำให้โครงการ ประสบความสำเร็จ แต่ก็ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้างโดยเฉพาะปัญหาด้าน การจัดสรรทรัพยากร ดังเช่นวัสดุอุปกรณ์ภายในโครงการยังไม่ค่อยมีความทันสมัย อุปกรณ์บางอย่างยังไม่มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การเปลี่ยนขั้วทางการเมืองส่งผลให้เกิดการชะลอตัวของการดำเนินงานของโครงการฯ

**แบบสอบถามสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 คน**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะจังหวัดเชียงใหม่ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n=100)

ข้อมูลส่วนบุคคล (n=100)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	42	42
ชาย	58	58
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	24	24
31-40 ปี	40	40
41 ปี ขึ้นไป	36	36
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	40	40
ปริญญาตรี	44	44
สูงกว่าปริญญาตรี	16	16
อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานภาครัฐ	30	30
พนักงานเอกชน/บริษัท	16	16
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	34	34
รับจ้างทั่วไป	20	20

จากตาราง 3 พบว่าสมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เป็นเพศชายร้อยละ 58 เพศหญิงร้อยละ 42 ซึ่งจำนวนสมาชิกในโครงการมีช่วงอายุ 31-40 ปีมีจำนวนสมาชิกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40 และจำนวนสมาชิกในโครงการมีระดับการศึกษา ข้าราชการปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 44 และจำนวนสมาชิกที่ประกอบอาชีพประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ
จ. เชียงใหม่โดยรวม (n=100)

ระดับความคิดเห็น	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วย	21-42	-	-
เห็นด้วยปานกลาง	43-64	18	18
เห็นด้วยมาก	65-84	82	82
คะแนนรวม ($\bar{x}$ = 70.16 , S.D. = 9.19, range = 54 - 120)			

จากตาราง 4 พบว่า สมาชิกประจำโครงการธนาคารกิ่งไม้ไปได้เห็นด้วยมากเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะเชียงใหม่คิดเป็นร้อยละ 82

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ
จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบายแยกสายด้าน (n=100)

ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐาน ของนโยบาย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนนเฉลี่ย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ของโครงการ	40	56	4	-	-	4.36
2. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน อย่างชัดเจน	24	68	8	-	-	4.16
3. มีการกำหนดบทบาทและอำนาจ หน้าที่การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	40	52	8	-	-	4.32

จากตาราง 5 พบว่า สมาชิกโครงการให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.36 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจนคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.16 และการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของปฏิบัติงานอย่างชัดเจน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.32

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิ้งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ

จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร แยกรายด้าน (n=100)

ด้านความคิดเห็นของสมาชิก โครงการในหัวข้อ การจัดสรร ทรัพยากร	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนน เฉลี่ย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	28	60	10	2	-	4.14
2. ความเหมาะสมของ งบประมาณที่ได้รับสำหรับการ ดำเนินงานโครงการ	30	56	14	-	-	4.16
3. การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ	34	48	16	2	-	4.14
4. ความโปร่งใสในการ ดำเนินงานโครงการ	36	52	10	2	-	4.22
5. ความพร้อมของวัสดุและ อุปกรณ์ต่างๆเพียงพอต่อการ ดำเนินงานโครงการ	44	50	4	2	-	4.36
6. ความเหมาะสมของสถานที่ ดำเนินโครงการ	52	44	4	-	-	4.48

จากตาราง 6 พบว่า สมาชิกโครงการแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.14 ความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานโครงการ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.16 การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.14 ความโปร่งใสในการดำเนินงานโครงการคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.22 ความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.36 และ ความเหมาะสมของสถานที่ดำเนินโครงการคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.48

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิ้งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ
จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรงแยกรายด้าน (n=100)

ด้านความคิดเห็นของสมาชิก โครงการในหัวข้อการสื่อสาร ระหว่างองค์กรและกิจกรรม เสริมแรง	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนน เฉลี่ย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ความชัดเจนของข้อมูลข่าวสาร ภายในโครงการ	52	40	8	-	-	4.44
2. ความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างคณะกรรมการกับลูก สมาชิกโครงการ	42	50	8	-	-	4.34
3. การบริหารจัดการของ คณะกรรมการมีความถูกต้อง ชัดเจนและมีขอบเขตตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ	32	60	6	2	-	4.22

จากตาราง 7 พบว่า สมาชิกโครงการแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของข้อมูล
ข่าวสารภายในโครงการ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.44 ความสามารถในการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการ
กับลูกสมาชิกโครงการ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.34 และการบริหารจัดการของคณะกรรมการมีความ
ถูกต้องชัดเจนและมีขอบเขตตามวัตถุประสงค์ของโครงการคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.22

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ

จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติแยกรายด้าน (n=100)

ด้านความคิดเห็นของสมาชิกโครงการใน หัวข้อลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไป ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนน เฉลี่ย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. มีกลไกการดูแล ติดตามและการ บริหารงาน	32	56	10	2	-	4.18
2. มีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน	40	44	16	-	-	4.24
3.โครงการมีการจัดสรรงบประมาณอย่าง เพียงพอ	32	60	8	-	-	4.24

จากตาราง 8 พบว่า สมาชิกโครงการแสดงความคิดเห็นกับการมีกลไกการดูแล ติดตามและ
การบริหารงานคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.18 มีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.24
และโครงการมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.24

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกึ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ

จ. เชียงใหม่เกี่ยวกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองแยกรายด้าน (n=100)

ด้านความคิดเห็นของสมาชิกโครงการใน หัวข้อเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนน เฉลี่ย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. โครงการมีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม	42	53	4	-	-	4.38
2. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาหมอก ควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่	42	52	6	-	-	4.36
3.ประชาชนได้รับการบริการจากโครงการอย่าง ทั่วถึง	44	50	6	-	-	4.38

จากตาราง 9 พบว่า สมาชิกโครงการแสดงความคิดเห็นกับโครงการมีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.38 การมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.36 และประชาชนได้รับการบริการจากโครงการอย่างทั่วถึงคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.38

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นสมาชิกโครงการธนาคารกิ่งไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัด เชียงใหม่เกี่ยวกับด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแยกรายด้าน (n=100)

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					คะแนนเฉลี่ย
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้หรือไม่	40	54	6	-	-	4.34
2. การทำงานเป็นทีม	48	42	10	-	-	4.38
3.การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายในโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้	54	44	2	-	-	4.52

จากตาราง 10 พบว่า สมาชิกโครงการแสดงความคิดเห็นกับ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.34 การทำงานเป็นทีมคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.38 และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายในโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.52

จากความคิดเห็นของสมาชิกโครงการ ธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัด เชียงใหม่สมาชิกส่วนใหญ่เห็นอย่างมากกับ โครงการนี้ และผลการปฏิบัติงานในด้านต่างๆมีคะแนนเฉลี่ยที่สูง ทำให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างมากกับการปฏิบัติการในการดำเนินงานตามโครงการเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการยิ่งขึ้นไป

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตาม โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ และปัญหาอุปสรรคตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้บริหารงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ ตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองแม่เหิยะ ผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ คือ ฝ่ายกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตำแหน่ง นักวิชาการสุขาภิบาลและพนักงานจ้างตามโครงการ คณะกรรมการโครงการจำนวน 5 คน ประกอบไปด้วย ตำแหน่งประธาน เลขานุการ ดำเนินงาน จัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบประเมินผล และกลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน มีอายุ 31 ถึง 40 ปี จำนวน 40 คนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 44 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 34 คน

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านวัตถุประสงค์นโยบาย

จากความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายล้วนมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของ โครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี นั่นคือ การมุ่งรณรงค์ลดปัญหาการเผาไหม้จากภาคครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศษขยะจำพวกกิ่งไม้และใบไม้ โดยมีหลักในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการนำเศษกิ่งไม้ ใบไม้อันเป็นต้นเหตุของปัญหามอกควันภายในพื้นที่มาแปรรูป ด้วยกระบวนการต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วในข้างต้น การสั่งการจากฝ่ายบริหารสู่การจัดทำแผนการดำเนินงานแก่กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ชัดเจน ก่อให้เกิดการแบ่งงานกันทำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความสามัคคีของพนักงานปฏิบัติงาน ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการสนับสนุนโครงการที่ดี สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ และช่วยลดปัญหาเรื้อรังที่เกิดจากการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ่งไม้ใบไม้ภายในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการ ในด้านนี้เห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกสามารถจัดทำโครงการนี้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ การแก้ไขปัญหาหมอกควันและลดการเผาเศษขยะกิ่งไม้ใบไม้ภายในชุมชน ส่วนการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากเนื่องจากในองค์กรมีการแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนเองอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ทำให้ทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้อย่างถูกต้อง และ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะมีองค์กรได้วางแผน ให้ผู้ปฏิบัติงานมีการทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการ

2. ด้านการจัดสรรทรัพยากร

จากความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายล้วนมีความเห็นตรงกันในด้านทรัพยากรภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี อาทิ ด้านการบริหารเงินงบประมาณอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ง่าย รวมถึงการจัดการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าในการดำเนินงาน ภายใต้โครงการอย่างชัดเจน ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ทำเลที่ตั้ง โครงการล้วนแต่มีผลกระทบต่อการทำงาน ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรหันมาให้ความสนใจต่อการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และมีความพร้อมต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานต่อไป

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการ ในด้านนี้เห็นได้ ว่าคะแนนเฉลี่ย ความเหมาะสมของสถานที่ดำเนินโครงการ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เพราะโครงการอยู่ในเขตทางไกลชุมชน มีพื้นที่กว้างโล่งอากาศถ่ายเทเนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่บริเวณต้นดอย แต่ยังมีปัญหาคือพื้นที่บางพื้นที่ในโครงการยังไม่ได้ปรับระดับ ทำให้การขยายโครงการทำได้ยากลำบาก ส่วน ความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆเพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก แต่จากข้อมูลการสัมภาษณ์ของผู้บริหารเทศบาล ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล และกรรมการโครงการจะเห็นว่า วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆยังไม่พอเพียงต่อการปฏิบัติงานและขาดความทันสมัย ซึ่งขัดแย้งกับระดับความคิดเห็นของสมาชิกในโครงการ ทำให้การวิเคราะห์ในเรื่องของความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ ต่างๆมีความคลุมเครือส่วนความโปร่งใสของการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะมีคณะกรรมการโครงการฝ่ายตรวจสอบความโปร่งใสคอยดูแล โครงการ ส่วน ความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล อันดีสุดท้ายการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ใน เกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะ มีคณะกรรมการโครงการฝ่ายตรวจสอบความโปร่งใสคอยตรวจสอบและแจ้งผลให้สมาชิกโครงการทราบทุกๆ 6 เดือน

3. ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง

จากความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไบโม่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายล้วนมีความเห็นตรงกันในการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรงภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่นการจัดประชุมหารือร่วมกันเป็นประจำทุก 6 เดือน เพื่อรับฟังปัญหา พร้อมทั้งร่วมกันหาแนวทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างทันท่วงที ในด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรระดับบริหารกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานจะมีการติดต่อกันอยู่เสมอ มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบต่อการโครงการและหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายอย่างดีและมี ประสิทธิภาพ มีการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ฯลฯ โดยมีช่องทางที่ใช้สำหรับการสื่อสารระหว่างองค์กรและระหว่างภาคประชาชนผ่านการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย รถแห่โฆษณา เอกสารประกอบการเรียนรู้ หรือใบปลิว ฯลฯ

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการในด้านนี้เห็นได้ว่า ความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารภายในโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดถัดมาความสามารถในการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการกับลูกสมาชิกโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เพราะ คณะกรรมการโครงการมีจัดประชุมทุกๆ 6 เดือนเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานของโครงการให้สมาชิกโครงการทุกคน ได้รับทราบ อันสุดท้ายเป็นการบริหารจัดการของคณะกรรมการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เนื่องจากการบริหารจัดการมีความชัดเจนและมีขอบเขตตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

4. ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

จากความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไบโม่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายล้วนมีความเห็นตรงกันในด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี การติดตามผลการดำเนินงานระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารอย่างเป็นระบบ มีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อหารือถึงแนวทางการพัฒนาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ไบโม่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยจำนวนพนักงานปฏิบัติงานที่มีความเพียงพอต่อการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกันเป็นทีม ทักษะความสามารถและความชำนาญของพนักงานปฏิบัติงานล้วนเป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาโครงการธนาคารกิ้งไม้ไบโม่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการ ในด้านนี้เห็นได้ว่า โครงการมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน และโครงการมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันซึ่งอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะมีคณะกรรมการฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง แล ฝ่ายดูแลบัญชีดำเนินงานในขอบเขต และรวมถึงฝ่ายต่างๆให้ความร่วมมือกับฝ่ายข้างต้นได้เป็นอย่างดี ส่วน กลไกการดูแล ติดตามและการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบและดำเนินงานโครงการอยู่เสมอ

5. ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

จากการ ความคิดเห็น กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันใน ด้านเงื่อนไขเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการที่ดีและช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกภายในโครงการได้เป็นอย่างดี มีสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ยิ่งขึ้น เนื่องจากปราศจากการเผาไหม้เศษขยะจำพวกกิ้งไม้ ไม้ จึงทำให้ปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่ลดน้อยถอยลงไปได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังทำให้เกิดความรักใคร่ปรองดอง ความสามัคคีภายในชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ในการร่วมมือร่วมใจกันประกอบกิจกรรมต่างๆ โดยนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับจากการจัดจำหน่ายสินค้าของโครงการ ทำให้เศรษฐกิจ ภายในชุมชนดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เสริมเพื่อนำมาจุนเจือค่าใช้จ่ายครัวเรือนได้เป็นอย่างดี โดยในภาพรวมของโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ช่วยลดปริมาณการเผาไหม้เศษขยะจำพวกเศษกิ้งไม้ ไม้แห้ง ฯลฯ ช่วย สร้างงานสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในโครงการ เกิดความสามัคคี การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญที่สุดนั้นคือการลดปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการในด้านนี้เห็นได้ว่า โครงการนี้มีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม และประชาชนได้รับบริการจากโครงการอย่างทั่วถึง อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เพราะโครงการจัดตั้งโดยประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน และได้มีความร่วมมือกับภาคเอกชนร่วมกับคณะกรรมการโครงการดูแลสมาชิก ซึ่งมีการแจ้งผลการดำเนินงานให้ทราบ และ หัวข้อความสามารถในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะ จ. เชียงใหม่ ก็อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดเช่นกัน เพราะโครงการนี้เป็นโครงการนำร่องในการแก้ไขปัญหาหมอกควันของจังหวัดในภาคเหนือ และเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้หน่วยงานอื่นมาศึกษาดูงานและนำไปประยุกต์ปรับใช้พื้นที่ของตน

6. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

จากความคิดเห็น กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกฝ่ายล้วนมีความเห็นตรงกันในทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างดี โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนล้วนมีทักษะที่เพียงพอต่อการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิกโครงการสามารถนำเอาทักษะความรู้ความสามารถต่างๆ และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมอบรมการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ฯลฯ สามารถนำไปประยุกต์เป็นอาชีพเสริมเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้เพื่อจุนเจือครัวเรือน อีกทั้งยังสามารถนำไปถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นให้กับลูกหลานสืบต่อไป ในด้านของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานมีความรู้ความเข้าใจ มีขอบเขตการทำงานที่ชัดเจน มีการทำงานเป็นทีม และแบ่งงานกันทำ รับฟังความเห็นของทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ฯลฯ ในภาพรวมแล้วโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่สามารถช่วยลดปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ได้เป็นอย่างดี เป็นรูปธรรม มีการจัดอบรมหน่วยงานภายนอกที่สนใจ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไปในภายภาคหน้า

ในขณะที่ความคิดเห็นของสมาชิกโครงการในด้านนี้เห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายในโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่เพื่อชุมชนแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เพราะมีการประชุมกันระหว่างสมาชิกกับผู้ดูแลโครงการ ทำให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานของโครงการ แต่ในความเป็นจริงและทางคณะกรรมการโครงการได้ให้ข้อมูลว่า ลูกสมาชิกโครงการไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร หัวข้อถัดมาเป็น การทำงานเป็นทีมก็อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดเช่นกัน เพราะทุกฝ่ายช่วยเหลือกันเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันและลดการเผาไหม้ในพื้นที่ชุมชนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่จัดตั้งขึ้นมา หัวข้อสุดท้ายเป็น ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ ไม้ไผ่ฯ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เพราะทุกคนที่เป็นสมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้และปฏิบัติตามวัตถุประสงค์โครงการได้รับฟังข้อมูลข่าวสารจากคณะกรรมการทุกๆ 6 เดือน

สรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคตาม โครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

จากความคิดเห็นกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกลุ่มคณะกรรมการภายใต้โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาและอุปสรรค ที่เห็นตรงกันโดยเฉพาะปัญหาด้านการจัดสรรทรัพยากร เช่นวัสดุอุปกรณ์ภายในโครงการยังไม่ค่อยมีความทันสมัย อุปกรณ์บางอย่างยังไม่มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเงื่อนไขทางด้านการเมือง มีการเปลี่ยนหัวรัฐบาลในการสนับสนุนงบประมาณโครงการอาจมีผลกระทบถึงการต่อยอดและพัฒนา โครงการ นอกจากนั้นในด้านอื่นๆ มีปัญหาแค่บางกลุ่มจากความคิดเห็นของแต่ละบุคคลในหัวข้อด้านต่างๆเพียงเล็กน้อย

การอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการมาวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลอภิปรายออกมาดังต่อไปนี้

ด้านวัตถุประสงค์ นโยบาย ของโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ มีวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการที่ชัดเจน นั่นคือ เป้าหมายของการจัดตั้งโครงการดังกล่าวขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันเป็นพิษภายในพื้นที่ชุมชนแม่เหิยะและลดการเผาขยะกิ้งไม้ ใบไม้โดยประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2557 ที่ตั้งว่า นโยบายหมอกควันเป็นศูนย์ในช่วงวิกฤต โดยให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นนำนโยบายเป็นแนวทางและแปลงนโยบายออกมาในรูปแบบโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ และแสวงหาการสนับสนุนจากประชาชนเพื่อให้โครงการได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอตามที่ วรเดช จันทรศร (2540) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนทางโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ไม่มีการจัดทำแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน เพราะองค์กรได้วางแผนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการ และการระบุบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองไว้อย่างชัดเจนมากตามความถนัดและความสามารถของตนเอง เนื่องจากในองค์กรมีการแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนเองอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ทำให้ทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้อย่างถูกต้อง โดยสอดคล้องกับความคิดเห็น ของสมาชิกโครงการในด้านนี้เห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดส่วนการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานอย่างชัดเจนระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก

ซึ่งสรุปได้ว่า โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนมาก ไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการเข้าใจและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ สามารถบรรลุผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์จาก ฝ่ายเทศบาลฝ่ายคณะ กรรมการโครงการเข้าใจเป็นอย่างดีไม่มีปัญหาในด้านวัตถุประสงค์นโยบายนี้ รวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสมาชิกโครงการอยู่ในเกณฑ์ที่เห็นด้วยอย่างมากในด้านนี้มาสนับสนุน ผลความสำเร็จในด้านนี้ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (1975) กล่าวว่า การดำเนินการโดยมุ่งเน้นความสำเร็จขึ้นอยู่กับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของนโยบาย นั้น สิ่งที่สำคัญอันดับแรกนั้นคือ วัตถุประสงค์โครงการมีอะไรบ้าง เป้าหมายของการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของกิจกรรมโครงการทั้งนี้จะวัดผลการปฏิบัติตามนโยบายโครงการได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ยังมีนักวิชาการหลายๆท่าน อย่างเช่น สมบัติ อารังธัญญวงศ์ (2548) ซาบาเตียร์ และ แมสมาเนียน (1980) เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์กันสกี (1978) โรเบิร์ต นากามูระ และ แฟรงก์ สมอวูด (1980) การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่ายต่อการนำไป ปฏิบัติสามารถส่งผลต่อการประสบผลสำเร็จด้วย

ด้านการจัดสรรทรัพยากร โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ได้รับงบประมาณการดำเนินโครงการจากภาครัฐในสมัยอดีตนายก นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ประมาณ 900 ล้านบาทซึ่งเป็นจำนวนเงินเพียงพอต่อการปฏิบัติงานโครงการให้มีประสิทธิภาพได้ และถูกต้องเพราะมีฝ่ายตรวจสอบความถูกต้องซึ่งตรงกับความคิดเห็นลูกสมาชิกในด้านทรัพยากรนี้เป็นการประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าตามทฤษฎี D.Stufflebeam แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีความบกพร่องในด้านความพร้อมและความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังไม่มีจำนวนเพียงพอ การแก้ไขปัญหาจึงต้องอาศัยคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ซึ่งขัดแย้งกับความคิดเห็นลูกสมาชิกที่ว่าความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆเพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากทำให้การวิเคราะห์ในเรื่องของความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆมีความคลุมเครือ ทางด้านความสามารถของบุคลากรภายในโครงการในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยังไม่เพียงพอถ้าปริมาณขยะกิ้งไม้ ใบไม้นั้นมีปริมาณที่มากและยังต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มพูนได้รับความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพของพนักงานปฏิบัติงานอยู่เสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของลูกสมาชิกที่ว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ทางด้านสถานที่จัดทำโครงการมีความพร้อมต่อการดำเนินงานและกว้างขวาง อากาศถ่ายเทสะดวกปรับเปลี่ยนพื้นที่การทำงานได้ง่ายแต่ก็มีปัญหานิดหน่อยในส่วนของพื้นที่เป็นเนินดินน้อย ความคิดเห็นของลูกสมาชิกในเรื่องสถานที่เหมาะสมนั้นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างมาก แถมยังอยู่ห่างไกลชุมชน

สรุปความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งมัว ใโป๊ม๊ำ ในด้านการ จัดสรรทรัพยากรมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะหลักๆแล้วปัจจัยในเรื่องของเงินหรือ งบประมาณเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อการดำเนินโครงการได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แวน มิเตอร์และ แวน ฮอร์น (1975) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกช่วยส่งเสริมต่อประสิทธิ ผลของการนำ โครงการไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ส่วนในเรื่อง จำนวนบุคลากร ความพอเพียงและความทันสมัย การให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทางเอ็ดเวอร์ด และ ชาร์กันสกี (1978) มาสนับสนุนในด้านการ จัดสรรทรัพยากรให้ดียิ่งขึ้น

ด้านการ สื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง ทางเทศบาล เมืองแม่เหิยะ จังหวัด เชียงใหม่ พร้อมคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ้งมัว ใโป๊ม๊ำ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการประชุมพูดคุยและวางแผนการดำเนินงานและแจ้งข้อมูลแก่ลูกสมาชิกภายในโครงการได้ทราบ ถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน รวมถึงสั่งการให้ผู้ปฏิบัติงาน ดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของโครงการภายในแต่ละหน่วยงานผ่านการสื่อสารในแขนงต่างๆ อย่างเป็นทางการซึ่งตรงตามความ คิดเห็นลูกสมาชิกอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก นอกจากนั้นทางผู้ปฏิบัติงานมีการพูดคุยหยอกล้อกันและ ร่วมมือกันทำงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกันอย่างไ ม่เป็นทางการช่วยให้ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เป็นทีมเพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี D.Stufflebeam การ ประเมินผลกระทบ และการตรงตามความคิดเห็นของลูกสมาชิกที่ว่า ความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างคณะกรรมการกับลูกสมาชิกโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็น ด้วยมากที่สุดเพราะคณะกรรมการ โครงการมีจัดประชุมทุกๆ 6 เดือนเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานของโครงการให้สมาชิกโครงการทุกคนได้ รับทราบซึ่งเห็นตรงกับลูกสมาชิกที่ว่าความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารภายในโครงการ อยู่ในเกณฑ์เห็น ด้วยมากที่สุด ทำให้คนในโครงการทุกคนมีความเข้าใจเห็นพ้องตรงกันทั้งหมดภายในโครงการ

สรุปความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งมัว ใโป๊ม๊ำ ในด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง เพื่อให้ทุกคนในโครงการมีความเข้าใจตรงกัน กับวัตถุประสงค์นโยบายและนำไปปฏิบัติให้แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้าที่โครงการมีความรู้ ความเข้าใจตรงกันและสอดคล้องในการดำเนินงานเพื่อประสพผลสำเร็จของโครงการ ในด้านการ สื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง ถือว่าเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จตาม ทฤษฎีของ แวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (1975) และยังมีนักวิชาการทำ นอื่นที่ว่า การสื่อสารระหว่างองค์กรเป็น ปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับความถูกต้องของการสื่อสาร รวดเร็วและ ต่อเนื่องข้อมูลเป็นข้อมูลจริงไม่มีการปิดบังภายในหน่วยงาน การสื่อสารในหน่วยงานนั้นต้องมี ประสิทธิภาพอีกด้วย ตรงตามทฤษฎี ซาบาเตียร์ และ แมสมาเนียน (1980)

ด้าน ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้แบ่งการดำเนินงานหลักออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายเทศบาลเมืองแม่เหียะเป็นที่ปรึกษาเข้าร่วมประชุมวางแผน จัดหางบประมาณสถานที่และนำความรู้มาถ่ายทอดการทำปุ๋ยหมักให้กับคนในโครงการ ส่วนฝ่ายประชาชนประกอบไปด้วยคณะกรรมการโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ไม่มีหน้าที่ของตนเองในการดำเนินงานต่างๆ ภายในโครงการร่วมกับลูกสมาชิกโครงการที่ร่วมดำเนินงานให้การสนับสนุน ทุกฝ่ายต่างมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เทศบาลแม่เหียะส่งฝ่ายกองสาธารณสุขเข้าดำเนินการ พร้อมกับให้คำแนะนำความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ส่วนคณะกรรมการเข้ามาดูงานจัดประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางการพัฒนาและแนวทางแก้ไข ทุกฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ร่วมกันในการดำเนินงานตามโครงการ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมของหน่วยงานทุกฝ่ายตลอดจนแบ่งงานกันตามหน้าที่และหน่วยงานของตนเองโดยสอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิก โครงการมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากและรวมถึงฝ่ายต่างๆ ให้ความร่วมมือกับฝ่ายข้างต้นได้เป็นอย่างดี ส่วนกลไกการดูแล ติดตามและการบริหารงาน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เพราะคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบและดำเนินงานโครงการอยู่เสมอ แต่ก็มีปัญหาในเรื่องขนาดและความสามารถในการดำเนินงานขึ้นอยู่กับปริมาณขยะกิ่งไม้ ใบไม้ที่ป้อนเข้ามาทางโครงการเพราะในช่วงฤดูแล้งจะมีปริมาณจำนวนกิ่งไม้ ใบไม้แห้งจำนวนมากส่งผลกระทบต่อปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน

สรุปด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เห็นได้ว่าต่างฝ่ายมีหน้าที่ของตนเองในการดำเนินงานโครงการฝ่ายเทศบาลเมืองแม่เหียะเป็นองค์กรระบบข้าราชการ มีโครงสร้างขององค์กรและสายบังคับบัญชาอย่างชัดเจน ฝ่ายคณะกรรมการโครงการก็ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานตามโครงการ ทั้งสองฝ่ายต่างทำงานร่วมกันเพื่อชุมชนเดียวกันในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่ ในด้านนี้ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (1975) ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะและขนาดของทีมงานรวมไปถึงระดับความเข้มข้นของการดูแลบังคับบัญชาในหน่วยงานย่อยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และยังมีนักวิชาการคนอื่นที่กล่าวถึงในด้านนี้ เช่น ซาบาเตียร์ และ แมสมาเนียน (1980) วรเดช จันทวร (2540)

ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้ทั้งที่เป็นผลดีต่อโครงการอาจจะรวมไปถึงผลเสียด้วย ดังโครงการนี้ จัดตั้งขึ้นมาเพราะได้รับงบประมาณจากทางภาครัฐและทางภาคเมืองให้การสนับสนุนเพื่อมาแก้ไขปัญหาหมอกควันและลดการเผาขยะเศษกิ่งไม้ใบไม้ในชุมชนอีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากทางภาคประชาชน ทำให้ ส่งผลดีต่อสังคมน่าอยู่ภายในชุมชนปลอดภัยจากการเผาขยะ กิ่งไม้ใบไม้ และพัฒนาโครงการเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในวงกว้างให้เทศบาล จังหวัดอื่นมาศึกษาดูงาน และยังส่งเสริมอาชีพให้คนในชุมชน ได้มีงานมีรายได้ ทำให้เศรษฐกิจ ของประเทศดียิ่งขึ้น ตรงไปตามการประเมินผล

บริบทหรือสภาวะแวดล้อม ตามทฤษฎี D.Stufflebeam โดยผลสอดคล้องกับความคิดเห็น ของสมาชิก โครงการนี้มีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมและประชาชนได้รับบริการจากโครงการอย่างทั่วถึง อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดและหัวข้อ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาหมอกควันฯ ในพื้นที่เทศบาล เมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่ก็อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดเช่นกัน เพราะโครงการนี้เป็นโครงการนำร่อง ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันของจังหวัดในภาคเหนือ แต่โครงการธนาคารกิ้งมำ ไบโม่ฯนี้ในปัจจุบัน ได้รับผลกระทบจากเงื่อนไขทางการเมืองเพราะมีการเปลี่ยนข้าราชการที่เป็นคนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควัน ทำให้ได้รับงบประมาณจากการสนับสนุน การดำเนินงานตามโครงการน้อยลง ดังนั้นโครงการในปัจจุบันนี้อาศัยงบประมาณที่เหลืออยู่จากการ จัดตั้งรวมไปถึงการหมุนเวียนเงินจากกำไรภายในโครงการจึงทำให้โครงการนี้ยังสามารถดำเนินงาน ตามโครงการต่อไปได้

สรุปได้ว่าเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม โครงการอีกทางหนึ่ง ตามทฤษฎี ของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (1975) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ณ ขนาดนั้นดีก็จะผลักดันให้โครงการอยู่ในสภาพทางการเงินคล่องตัว สถานการณ์ทาง สังคมถ้าโครงการ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมซึ่งเป็นจุดเด่นจะทำให้ได้รับการยอมรับจากทางประชาชนให้การ สนับสนุนร่วมดำเนินงานตามโครงการให้สังคมน่าอยู่สร้างความสามัคคีกันในสังคม สถานการณ์ทาง การเมืองขึ้นอยู่กับชนชั้นนำชอบหรือไม่ชอบในการสนับสนุนหรือคัดค้านการนำ นโยบายนั้นไปปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันเงื่อนไขทางการเมืองนั้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานตามโครงการ อย่างยิ่ง

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้โครงการ ประสบผลสำเร็จเพราะ ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน นั้นส่งผลโดยตรงต่อ การดำเนินงานตามโครงการ ประกอบไปด้วยความมุ่งมั่นความตั้งใจและความพยายามที่จะเข้าใจและยอมรับโครงการที่สำคัญนั้น คือเป้าหมายของการดำเนินงานของ ผู้ปฏิบัติงาน ตาม โครงการ ของแต่ละบุคคลที่ มีทัศนคติที่ดีต่อ โครงการและมีความตั้งใจมีความเข้าใจในการดำเนินงานภายใต้โครงการธนาคารกิ้งมำ ไบโม่เพื่อชุมชน เมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีทัศนคติและเป้าหมายการทำงาน ตาม วัตถุประสงค์โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชนและได้รับความรู้ใหม่ๆไปปรับใช้ในการทำปุ๋ย ปลูผักปลอดสารพิษตามบ้านเรือนของตนเองอาจรวมไปถึงการประกอ บอาชีพในภายภาคหน้าใน ด้านเกษตรกร โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำหน้าที่ร่วมกันเป็นทีมเหมือนพี่น้องกันซึ่งสอดคล้องกับ ความเห็นของลูกสมาชิกโครงการในหัวข้อการทำงานเป็นทีมและความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคาร กิ้งมำ ไบโม่ฯอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด แต่ปัญหาการแสดงความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานยังไม่ค่อย กล้าแสดงออกในบางคน แต่โดยส่วนใหญ่ความเห็นสมาชิกโครงการ ที่ว่าการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นภายในโครงการอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด

จึงสรุปได้ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามโครงการทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ การรับรู้ได้จากผู้ปฏิบัติงานภายในโครงการทุกคนร่วมกันทำงาน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการเห็นได้จากการลงแข่งขันร้อยมือสร้างเมืองในโครงการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน รวมถึงการร่วมมือกันของคนในชุมชนเพื่อพัฒนาโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้เป็นศูนย์การเรียนรู้ในการแก้ไข ปัญหาหมอกควันให้ชุมชนหรือท้องถิ่นอื่นนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม หรือต่อยอดโครงการให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานทุกคนรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของโครงการเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (1975) ได้กล่าวว่า เจตคติที่ดี ความสามารถและความตั้งใจจริงของผู้ปฏิบัติงาน รวมไปถึงความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานต่อโครงการอย่างแท้จริง ล้วนส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการ เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์กันสกี (1978) มาสนับสนุนว่า ผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติไม่เพียงแต่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการแล้วยังต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่จะนำโครงการไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จด้วย

ข้อเสนอแนะ

การจัดตั้งโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงภัยอันตรายอันจะเกิดขึ้นได้จากการเผาป่า ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตลอดจนการสร้างงานสร้างรายได้เพื่อลูกสมาชิกภายในโครงการจากการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ การทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาถึงความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจน รวมถึงการสนับสนุนเงินงบประมาณรองรับสำหรับโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมเช่นนี้ต่อไปในภายภาคหน้า

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ควรมีการปรับปรุงดังนี้

1. ควรมีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาความทันสมัยของวัสดุและอุปกรณ์ที่สำคัญที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา เพื่อเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ต่อไป
2. ควรมีการจัดการประชุมหารือเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่จะเกิดระหว่างการดำเนินงานโครงการระหว่างฝ่ายเทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ และคณะกรรมการโครงการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแจกแจงรายละเอียดความคืบหน้าของโครงการอย่างโปร่งใส เพื่อให้สมาชิกโครงการได้ทราบข้อมูลและความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา
3. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาถึงความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจน รวมถึงการสนับสนุนเงินงบประมาณรองรับสำหรับโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมเช่นนี้ต่อไป

4. ควรมีการจัดอบรมบุคลากรเพื่อเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และความสามารถอยู่เสมอ เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนควรมีการปลูกฝังให้พนักงานระดับปฏิบัติการได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานภายในโครงการ นอกจากนี้จะคอยได้รับคำสั่งปฏิบัติอย่างเดียวกันนั้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการในอนาคต

5. เมื่อโครงการดังกล่าวสามารถช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมแล้วนั้น การจัดหาสถานที่สำหรับโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ จึงควรได้รับการสนับสนุนและมีการพัฒนาต่อ ยอดความสำเร็จอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาถึงโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในพื้นที่มากกว่า 1 โครงการ เพื่อทำการพิจารณาถึงผลการวิจัย และเกิดการเปรียบเทียบถึงข้อดี ข้อเสียอันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันภายในเขตพื้นที่ต่างๆ ต่อไปในอนาคต

2. งานวิจัยเรื่องการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่เป็นการศึกษาเฉพาะโครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ผลจากการดำเนินงานวิจัยอาจนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมสำหรับพื้นที่เทศบาลอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันต่อไป

บรรณานุกรม

- กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10. รายงานสถานการณ์ ไข้ระวัง
ผลกระทบด้านสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน
ปีงบประมาณ พ.ศ.2557 (สัปดาห์ที่ 8 : 23 ก.พ.- 1 มี.ค.2557).
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2546). ความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการระบบ
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Strategic Performance Based
Budgeting: SPBB) และกรณีตัวอย่างกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข .
กรุงเทพ ฯ: ธน ธัชการพิมพ์.
- ณัฐชยา อุ่นทองดี. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขมลพิษ
ทางอากาศ จากหมอกควันในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธวัชชัย อภิเดชกุล. (2552). รายงานฉบับสมบูรณ์กระบวนการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม:
มลภาวะอากาศในชุมชน. โครงการสนับสนุนการวิจัยนโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนา
ท้องถิ่น. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- เทศบาลเมืองแม่เหิยะ. (2557). โครงการธนาคารกิ่งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัด
เชียงใหม่ ศูนย์การเรียนรู้แห่งใหม่เพื่อลดปัญหาหมอกควัน. โครงการพัฒนาเมือง.
เทศบาลเมืองแม่เหิยะและอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย.
- เทศบาลเมืองแม่เหิยะ. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2558, จาก
จาก.http://www.maehia.go.th/index.php?_mod=ZGF0YWRIIdGFpbF9oaXN0b3J5
แม่เหิยะ Kick Off ผนึกกำลังลดมลพิษหมอกควัน. (ม.ป.ป.). เชียงใหม่นิวส์. สืบค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2557,
จาก <http://www.chiangmainews.co.th/page/?p=249479>
- นภสุพร ทองหล่อ; และสมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2556). แนวทางการบริหารจัดการเชิงรุกเพื่อสร้าง
ความเข้าใจในการจัดทำเทศบัญญัติ เรื่อง การควบคุมควันไฟและฝุ่นละอองจาก
การเผา : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่.
การประชุมวิชาการแห่งชาติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 9.
- นัตยา แท่นนิล. (2555). รูปแบบของกระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในการจัด
การเกษตรและอาหารปลอดภัยในจังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ
อินเตอร์มีเดีย.

ประหยัด อนันต์ประดิษฐ์ (2557). **มลพิษหมอกควันจังหวัดเชียงใหม่** สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่.

พรวณธิดา จำรัส; และอรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. (2556). **ทัศนคติของประชาชนในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอ เมือง จังหวัดพะเยา**. มหาวิทยาลัยพะเยา.

มงคล ราชะนาคร (2553). **หมอกควันและมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่** เอกสารวิชาการ ชุดความรู้นโยบายสาธารณะ สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แผนงานสร้างเสริมการเรียนรู้กับสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะที่ดี (นสธ.) สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

วรเดช จันทรศร. (2540). “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” **เอกสารวิชาการ คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ**. สำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร.

ศุภินี ดนตรี. (2556). **แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการไฟป่า-หมอกควัน พ.ศ.2555 ในตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2543). **ทฤษฎีการประเมิน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ บุญเทียน. (2555, พฤษภาคม – สิงหาคม). Humanities & Social Sciences มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์. **วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 29(2).

สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2548). **การเมืองการปกครองไทย : ยุคเผด็จการ-ยุคปฏิรูป**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐ ประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อานุกาพ นุ่นสง (2556). **เอกสารประกอบกิจกรรมเปิดตัวโครงการรวมพลังหนุนชุมชนลดไฟป่าลดหมอกควัน**. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. จัดพิมพ์โดย ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

Best and Kahn. Best, J. W.; & Kahn, J. V. (1989). **Research in Education**. 6th ed. Boston: Allyn and Bacon.

Cheema, G. Shabbir; & Dennis A. Rondinelli, eds. (1983). **Decentralization and Development: Policy Implementation in Developing Countries**. London: Beverly Hills.

Edwards, G.C.; & Sharkansky, I. (1978). “The Policy Predicament”. pp.303 – 304.

Pressman, Jeffrey L.; & Aaron Wildavsky. (1973). **Implementation**. 2nd ed. California: University of California Press.

Robert T. Nakamura; & Frank Smallwood. (1980). **The Politics of Policy Implementation.**

New York: St. Martin's Press.

Sabatier, P.; & Mazmanian, D. (1980). The Implementation of Public Policy: A Framework for Analysis. **Policy Studies Journal.** 8(2): 538-560.

Stufflebeam, D. L. (1983). **The CIPP model for program evaluation.** In G. F. Madaus, M.

Scriven, M.; & D. L. Stufflebeam (Eds.), *Evaluation Models* (Chapter 7, pp. 117-141). Boston

Van Meter, D.S; & Van Horn, Carl E. (1975). "The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework". **Administration and society.** 6(4): 445-487.

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้ เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

ชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิจัยกระบวนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองแม่เหิยะ คณะกรรมการตามโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย

- 1 วัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้มีอะไรบ้าง

.....

.....

โครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานสอดคล้องกับการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

โครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานตามนโยบายไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ทรัพยากรนโยบาย

- 1 งบประมาณที่ได้รับในการสนับสนุนโครงการธนาคารกิ้งก่า ไม้ ไม้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- 2 การใช้จ่ายงบประมาณในการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- 3 วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆที่มีอยู่เพียงพอ มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัยต่อการปฏิบัติงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ฯ หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 4 บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพหรือไม่
.....
.....
- 5 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ฯ หรือไม่เพราะอะไร
.....
.....
- 6 บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเพิ่มพูนทักษะและการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ฯ หรือไม่เพราะอะไร
.....
.....
- 7 สถานที่ในการจัดทำโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ฯ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
.....
.....

การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง

- 1 ผู้บริหารได้สื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงแผนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารกิ้งไม้ใบไม้ฯ หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 2 ได้กำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 3 ผู้ปฏิบัติงานคิดว่าการบริหารงานจัดการมีขอบเขตที่ชัดเจนและถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
.....
.....

- 4 มีการพูดคุยและความร่วมมือระหว่างสายงานของแต่ละหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

- 1 หน่วยงานของท่านมีวิธีการดูแล กำกับ ติดตามและการบริหารงาน อย่างไร

.....

.....

- 2 สมรรถนะและขนาดของหน่วยงานมีความสามารถที่จะนำโครงการไปปฏิบัติ หรือไม่อย่างไร

.....

.....

- 3 ผู้ปฏิบัติงานมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ตลอดจนมีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะงานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

- 1 การดำเนินโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้ฯ ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างไร

.....

.....

- 2 ประชาชนให้ผลการตอบรับที่ดีในโครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้ฯ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- 3 โครงการธนาคารกึ่งไม้ ใบไม้ฯ มีประโยชน์แก่สังคมและส่วนรวมอย่างไร

.....

.....

ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

- 1 โครงการธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ฯ มีผลต่อผู้นำไปปฏิบัติอย่างไร
.....
.....
- 2 ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจเกี่ยวกับการโครงการกิ่งไม้ใบไม้ฯ หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 3 ผู้ปฏิบัติมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการทำงานหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 4 ผู้ปฏิบัติงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 5 ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกระบวนการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
.....
.....

แบบสอบถามสมาชิกโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จังหวัดเชียงใหม่

ชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย **V** ลงในช่องว่าง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
 - ☐ ข้าราชการ / พนักงานภาครัฐ
 - ☐ พนักงานบริษัท
 - ☐ ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย
 - ☐ รับจ้างทั่วไป
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่

ชี้แจง กรุณาให้คะแนนความคิดเห็นโครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้เพื่อชุมชนเมืองแม่เหิยะ

จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำเครื่องหมาย **V** ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านทุกข้อที่กำหนดให้

ระดับ 5 มากที่สุด

ระดับ 4 มาก

ระดับ 3 ปานกลาง

ระดับ 2 น้อย

ระดับ 1 น้อยที่สุด

ข้อ	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ					
2	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน					
3	มีการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน					
4	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
5	ความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานโครงการ					
6	การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
7	ความโปร่งใสในการดำเนินงานโครงการ					
8	ความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ					
9	ความเหมาะสมของสถานที่ดำเนินโครงการ					
10	ความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารภายในโครงการ					

11	ความสามารถในการสื่อสารระหว่าง คณะกรรมการกับลูกสมาชิกโครงการ					
12	การบริหารจัดการของคณะกรรมการมีความถูกต้อง ชัดเจนและมีขอบเขตตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
13	มีกลไกการดูแล ติดตามและการบริหารงาน					
14	มีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน					
15	โครงการมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ					
16	โครงการมีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม					
17	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ภายในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จ.เชียงใหม่					
18	ประชาชนได้รับบริการจากโครงการอย่างทั่วถึง					
19	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ฯ					
20	การทำงานเป็นทีม					
21	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายใน โครงการธนาคารกิ้งไม้ ใบไม้ฯ					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายณัฐพัชญ์ ชันติธรางกูร
วันเดือนปีเกิด	25 ตุลาคม 2531
สถานที่เกิด	จังหวัด เชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	147 ถ.ลอยเคราะห์ ต.ช้างคลาน อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50100
อาชีพปัจจุบัน	ธุรกิจส่วนตัว (ค้าขาย)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ 2550	วิทยาลัยสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขา การจัดการสมัยใหม่ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ 2558	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

